

Riksdagen

Stenografiska uppteckningar

vid EU-nämndens sammanträden

2008/09:10

Stenografiska
uppteckningar
2008/09:10

Fredagen den 14 november

---

1 § Jordbruk och fiske

Jordbruksminister Eskil Erlandsson

Återrapport från ministerrådsmöte den 27-28 oktober 2008

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 18-20 november

Anf. 1 ORDFÖRANDEN:

Vi ska börja med jordbruksfrågorna och Eskil Erlandsson. Där ligger återrapporten från rådsmötet den 27-28 oktober. Underlag därifrån är utsänt.

Anf. 2 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag är beredd att svara på frågor.

Anf. 3 ORDFÖRANDEN:

Vi gör som vi brukar. Återkommande frågor, hälsokontroll till exempel, återkommer vi till alldeles strax. Men är det någon som vill ställa frågor om återrapporten är ni välkomna att göra det nu. Ingen sådan. Då lägger vi den till handlingarna.

Vi går in på information och samråd inför det kommande rådsmötet och tar fram den blå agendan. Miljö- och jordbruksutskottet informerades i går morse ungefär som vanligt, då av statssekreterare Rolf Eriksson, om frågorna på rådets agenda.

Vi har sedan godkännande av A-punktlistan som vi brukar ta sist. Närmast sedan bland beslutspunkterna är hälsokontrollen. Den är väl bekant för nämnden. Vi har samrått om den varje månad hela året, senast den 24 oktober, då det också fanns majoritet för regeringens ståndpunkt och ingen avvikande mening mot det.

Riksdagens politiska ståndpunkt är också fastlagd i överläggningar i miljö- och jordbruksutskottet den 17 juni. Ett sådant yttrande är även avsänt från riksdagen till kommissionen och på det har ju kommissionen svarat. Det visste alla redan, men jag ska anmäla det varje gång så att man kan gå tillbaka till det om man läser protokollet.

Anf. 4 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Det franska ordförandeskapet har som målsättning att jordbruksministrarna ska uppnå konsensus kring en politisk kompromiss vid rådsmötet den 19-21 november. Ordförandeskapet har ännu inte

presenterat något slutligt kompromissförslag. Det är dock möjligt att redan nu göra vissa antaganden om vilka inslag som kommer att finnas med i slutuppgörelsen.

Jag går till dem. Den totala ökningen när det gäller den grundläggande moduleringen kan förväntas hamna på 5 procent i stället för 8 procent. Procentsatsen för progressiv modulering är mer osäker men kan antas sluta på 1–2 procentenheter.

Kommissionen har redan gått med på att minska den nationella medfinansieringen vid användning av de medel som kommer från den ökade moduleringen. Det är ännu osäkert hur stor denna minskning kan bli.

Det är också sannolikt att tidpunkten för frikoppling kommer att senareläggas och harmoniseras på så vis att allt direktstöd frikopplas i ett steg 2012 för att införlivas fullt ut i gårdsstödet 2013. Tyvärr kan man dock anta och förvänta sig att am- och dikobidrag samt får- och getbidrag kommer att undantas från kravet på frikoppling även i den slutliga kompromissen.

När det gäller marknadsintervention motsätter sig ett stort antal medlemsstater förslaget om att ersätta dagens fasta interventionspriser med anbudsförfarande. Vi gissar att kommissionen kommer att tvingas att ge efter på denna punkt. I så fall kan det tänkas att man i stället inför en kvantitativ begränsning för veteinterventionen.

När det gäller utfasningen av mjölkkvoten är det troligt att kommissionens förslag om en kvotökning på 1 procent per år kommer att ligga fast.

Vi måste också vara beredda på att det i slutförhandlingarna kan dyka upp nya oväntade frågor att ta ställning till. Det är därför viktigt att jag har mandat att förhandla. Jag måste följaktligen kunna acceptera eventuella kompromisslösningar även om inte dessa är i hundra procentig linje med svenska önskemål.

Det är dock avgörande för mig att förslaget inte urvattnas när det gäller grundläggande svenska prioriteringar som frikoppling, minskad användning av marknadsåtgärder och konkurrensneutralitet. Jag kommer även att motsätta mig beslut som föregriper eller hindrar en bra lösning vad det gäller budgetöversynen.

Det är ändå min förhoppning att vi ska kunna ställa oss bakom en slutlig kompromiss under rådsmötet den 19–21 november, eftersom jag anser att det sammantagna hälsokontrollpaketet är positivt både för Sverige och för det svenska jordbruket. Då tänker jag framför allt på följande aspekter.

Praktiskt taget alla direktstöd kommer att frikopplas, vilket innebär att produktionen i högre grad styrs av efterfrågan på marknaden och att jordbrukarna själva kan bestämma hur mycket de vill producera. Systemet för direktstöd förenklas på ett påtagligt sätt, vilket innebär att de administrativa kostnaderna minskar både för jordbruket och för handläggande myndigheter men också att användningen av marknadsåtgärder kommer att minska. Det medför inte bara jämnare konkurrensvillkor utan även något minskade utgifter för EU:s jordbruksbudget.

Satsningen på miljö- och hållbarhetsaspekter i den andra pelaren ökar, vilket ger Sverige möjlighet att sätta in ytterligare åtgärder för att till exempel förbättra havsmiljön i Östersjön och bevara den biologiska mångfalden.

Hälsokontrollen har slutligen gjort det möjligt att få gehör för den svenska betesmarksfrågan. De pågående förhandlingarna med kommissionen ser ut att resultera i att våra traditionella betesmarker kan anses höra hemma i både gårdsstödet och landsbygdsprogrammet.

2008/09:10
14 november

Anf. 5 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Det är precis som jordbruksministern säger. Det finns en bred förankring när det gäller den svenska ståndpunkten. Det vill jag vara tydlig med att säga. Jordbruksministern ber om ett mandat för att förhandla och säger att det kan dyka upp nya frågor på bordet. Finns det någon aning om vilka de nya frågorna skulle kunna vara?

Anf. 6 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Tack för redogörelsen! Som ordföranden mycket riktigt påpekade är det här en följetong. Miljö- och jordbruksutskottet har varit mycket väl informerat, inte minst genom den särskilda arbetsgrupp som har jobbat med frågorna hela tiden. Departementet har varit föredömligt i sin information och sitt diskuterande med riksdagen. Vi förstår att det läge som vi nu är i bland annat är resultatet av ett idogt arbete från svensk sida med likasinnade. Inte minst det sista som jordbruksministern sade om att frågan med betesmarkerna ser ut att vara löst är mycket glädjande.

Det är klart att i ett sådant här arbete får man acceptera vissa kompromisser. Jag tänker då särskilt på den progressiva moduleringen och att det fortfarande kommer att finnas kvar vissa instrument på interventionsområdet. Men totalt sett uppfattar vi från Kristdemokraternas håll att det här utgör en viktig bas inför den större översyn av jordbrukspolitiken som väntar framöver och att innehålllet totalt sett inte försvårar utan tvärtom underlättar en fortsatt utveckling i den riktning som Sverige eftersträvar. Vi står helt bakom jordbruksministerns förslag till svenska ståndpunkter och positioner i det fortsatta arbetet.

Anf. 7 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Jag tackar för det stöd i form av kommentarer som jag har fått. Det är förstås omöjligt att säga vilka frågeställningar som kan dyka upp, men en som har funnits i marginalen – dock vet jag inte om den kommer upp denna gång – är önskemål om särlösningar för nationer som har specifika problem.

Ett sådant specifikt problem som har varit föremål för diskussioner är den alltför stora mjölkproduktionen i Italien som har pågått och dessutom under många år. Det finns förstås då önskemål från den italienska sidan om att de ska få en lösning på det som de uppfattar som ett problem. Samma sak gäller mjölken, har jag förstått, i Tyskland. De förändringar som nu sker i den sektorn innebär, enligt de framställningar som ibland har framförts från tysk sida, problem för den tyska mjölksektorn. Det är möjligt att de vill ha någon särlösning för att minimera det som de uppfattar som skadeverkningar på den tyska mjölksektorn.

Vad gäller progressiv modulering har vi lyckats att bringa ned den till en nivå nu som gör, påstår jag, att vi inte riskerar någon större sönderslagning av bärkraftiga större företag. Det har jag och vi alla säkert varit rädda för tidigare. De nivåer som den progressiva moduleringen låg på inledningsvis kunde man befara skulle leda till att bärkraftiga större före-

tag slogs sönder i mindre enheter för att maximera möjligheten att få ut stöd, vilket skulle innebära en ökad administrativ börda för företagen, för de myndigheter som har att hantera de här stöden och i kontrollmyndighetssammanhang.

Anf. 8 JACOB JOHNSON (v):

Fru ordförande! En fråga som kan komma upp till diskussion är väl de nationella kuvertens storlek och omfattning. Där kan jag ge mitt stöd för ett mandat till regeringen att gå till exempel länder som Finland till mötes som argumenterar för en lite ökad storlek på det nationella kuvertet. Det kan inte skada med lite ökat nationellt självbestämmande i den delen.

Anf. 9 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Jag vill ge en eloge för det förberedande arbete som Jordbruksdepartementet har gjort. Alla partier har fått vara representerade i en mindre grupp för hälsokontrollen. Det har gett oss en möjlighet att följa arbetet fortlöpande, och det gör att det blir ökad förståelse för de svårigheter som nu kvarstår. Det här är fortfarande inte i hamn.

Upplägget påminner nästan om ett påveval. Om jag läst handlingarna rätt kommer jordbruksministern att vara inlåst tills det i princip är klart. Att i ett sådant läge gå dit med fullständigt bundna mandat är nästan som en harakiri.

Jacob Johnson nämnde nationellt kuvert. Är det någonting som vi tycker är besvärande är det just det nationella kuvertet, att det ges förutsättningar att öka det. Den uppfinningsrikedom som våra kolleger runt om i Europa visar på när det gäller att finansiera och renationalisera jordbrukspolitiken saknar motstycke. Det finns en fantastisk uppfinningsrikedom.

Jag vill bara skicka med jordbruksministern behovet av att i görligaste mån hålla tillbaka ökningen av det nationella kuvertet. Det är inte bra på något sätt.

Det är så i jordbrukspolitiken att när man precis är klar med någonting och tänker "Ja, då var det klart" står man inför nästa. Det skulle inte förvåna mig om det som händer efter 2013 kommer upp även i det här resonemanget. Jag vet att det kommer upp på nästa jordbruksråd. Då är det viktigt att Sverige håller den linje som vi har hållit hela tiden, nämligen att vi måste minska jordbruksbudgeten. Den är i dag 47 procent av EU:s budget. Det är alldeles orimligt i framtiden. Jag vet att jordbruksministern delar den uppfattningen, så jag känner mig trygg. Lycka till!

Anf. 10 ERIK A ERIKSSON (c):

Fru ordförande! Jag vill tacka ministern och hans kunniga personal och även ledamöterna i kammaren som har varit duktiga och på olika sätt bidragit i det här arbetet över tid, även i den referensgrupp som har funnits. Det är många att tacka, om det går vår väg, men det vi inte så mycket om just nu. Arbetet inför detta har varit väldigt bra, och det kan man tacka för åtminstone.

Vad gäller frågan om svenska beten är det på sin plats att vi är tydliga och markerar i sådana här frågor. Det finns andra frågor, som art- och habitatdirektiv, som gör att man tror att det är rena lustiga timmen. När

fredagen kommer och man läser EU-nämndspapper, kanske inte i första hand jordbruksområdet utan miljöområdet, ser man att det saknas relevans fullständigt. Man tror inte att en enda människa av dem som har hand om frågan har befunnit sig ute i skog och mark. Så är också fallet.

Nåväl, jag vill ge en kort återblick på hur illa vi egentligen har behandlat vårt medlemskap utifrån jordbruksfrågorna sedan Sverige blev medlem i EU. Jag vill att detta vägs in, jordbruksministern och en del andra. Därmed har vi en möjlighet, om det går vår väg, att räkna hem lite grann av det vi har missat under alla dessa år. Det tycker jag är positivt. Vi vet att vi är ungefär 9 miljoner invånare i Sverige, men hur många lantbrukare är det? Är det någon som har någon aning om det i detta rum? Det handlar inte om lantbruk utan om mer än så. Det handlar om samhället i stort och sunda och säkra livsmedel, och det handlar om metallindustri.

Jag skulle vilja knyta an till Carina Ohlssons fråga om ministern tillåter det: Vad kan det dyka upp för frågor under det här mötet? Jag har en fundering om att det faktiskt kan handla om jobben igen. Fundera över hur många arbetstillfällen för metallarbetare som finns i Tyskland som är berörda av jordbruksnäringen och jordbruksmaskiner, kopplat till det antal varsel som rör bilar och lastbilar i dag. Lite grann vill jag varna för detta. Den vägen kan säkert vissa politiker gå för att öka det inhemska stödet. Jag önskar att ministern är tydlig, står emot och fortsätter att föra den svenska talan, som jag upplever att det finns en ganska stor enighet i riksdagen om.

Anf. 11 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Vad beträffar det nationella kuvertet finns det ett antal frågeställningar. En är självklart storleken, en annan är medfinansieringen från respektive medlemsstat. En tredje frågeställning, som jag tycker är viktig, är användningen av det nationella kuvertet, oaktat storleken på det. Där är mitt inspel i de diskussioner som är och har varit att det inte får användas så att vi får en försämrad konkurrensneutralitet inom unionen. Den risk som jag ser är att några medlemsstater försöker föra in parametrar som gör att man kan använda det nationella kuvertet till att slå sönder det som vi vill uppnå med vår gemenskap, nämligen lika förutsättning att producera mat till de konsumenter som vi har i vår union och också utanför unionen. Det ser jag som den stora risken i diskussionen om det nationella kuvertet.

Vad beträffar storleken finns det en diskussion, men den diskussionen tror jag är hanterbar. Tidigare har det varit en stor diskussion om medfinansieringen, den diskussionen har minskat bland annat beroende på att många länder nu är inne i en recession och har problem med sina nationella budgetar, vilket har minskat möjligheten att skjuta till de pengar som en obligatorisk nationell medfinansiering skulle medföra. Men kvarstår gör det stora bekymret, som jag ser det, att man använder det här kuvertet till att stödja något som gör att konkurrensneutraliteten företagare emellan minskar.

Vad beträffar om vi kommer överens eller inte skulle jag vilja ge en kommentar. När jag tänker efter tror jag alla i de diskussioner som har varit, och som nämnden väl känner till är det många, har varit väldigt måna om att vi ska komma fram nu. Man vill ge såväl bondeföretagarna

som industrin en förutsägbarhet. Denna strävan har dessutom ökat i takt med att vi har fått en recession i vissa länder och att vi har fått en finanskris i världen.

Det är synnerligen viktigt, brukar det påpekas från många håll, att vi nu kommer fram. Annars kommer vi att få, för att använda ett slanguttryck, ett gungfly på detta område också, och vi har det på så många samhällsområden för närvarande att den förutsägbarheten som är möjlig att ge tror jag att alla vill ge.

Allra sist: Vilka ytterligare frågor som kan dyka upp? Det kan dyka upp en diskussion mycket beroende på finanskris, recession, budgetunderskott, svårigheter att låna pengar om en fråga som ibland brukar dyka upp i fiskeförhandlingssammanhang, nämligen frågan om de sociala faktorerna. Vad gör man med arbetslösa människor och vad man gör med en industri som är för stor och riskerar att slå ut företag som kanske är det enda företaget på en ort och där mycket kapital är bundet, och så vidare? Sådana diskussioner kan dyka upp, jag har inte hört dem än, men visst kan de dyka upp. Man ska veta att efter primärproduktionsledet är det jättemånga människor som sysslar med förädlingen, distribution av mat och så vidare i vår union och utanför.

Anf. 12 CHRISTINA AXELSSON (s):

Fru ordförande! Det är glädjande att höra att miljö- och jordbruksutskottet har fortsatt den socialdemokratiska traditionen att ha en arbetsgrupp som följer förhandlingarna. Det är viktigt att man från utskottets sida känner sig väl involverad. Vi har alltid varit rätt överens i jordbrukspolitiken och särskilt här i nämnden inför de olika förhandlingar som har varit.

Därför tänkte jag lite grann på Erik A Erikssons fråga att vi har förlostat på tidigare uppgörelser. Vad är det som vi kan vänta oss att vinna på den här uppgörelsen? Vad är det som vi kan hämta hem som vi inte fått hämta hem tidigare? Det är viktigt att vi håller kostnaderna för jordbruksdelen av EU:s budget nere. Vad är det mer som vi fikar efter, om man får använda det uttrycket?

Anf. 13 TINA EHN (mp):

Jag tänkte inte förlänga diskussionen så mycket, men eftersom det är något slags sammanfattningsrunda här tycker jag att det ändå är viktigt att säga någonting.

Jag tycker också att det är väldigt bra att vi har haft den här gruppen i miljö- och jordbruksutskottet. Det är otroligt intressanta och komplicerade frågor. Jag kan ha full förståelse för att det inte är lätt att riktigt veta var man landar. Det är kul samtidigt att se att vi har ett slags envishet att lyfta fram saker som man känner har blivit feltolkade i en nation och se att det går att vända skutan lite. Då tänker jag på betesmarksfrågan, som vi har haft uppe flera gånger. Det känns bra att man börjar hitta en lösning på den.

Det är också ganska intressant hur diskussioner går med andra länder. Jag kan tänka mig att man ibland ser Sverige som någon väldigt konstig utpost uppe i norra delen av regionen som kallar sig för jordbruksland, i förhållande till många andra nationer. Det är lite grann det som är char-

men med det hela. Vi vet själva att vi ibland har svårt att förstå bara vårt eget lands olika regioner och förutsättningar. Det är inte så konstigt.

Vi alla stöder regeringens ståndpunkt, den svenska ståndpunkten. Det verkar som att vi alla tycker att det är bra och att vi går åt rätt håll. Sedan vet vi inte exakt var vi landar, för det är inte lätt.

2008/09:10
14 november

Anf. 14 ERIK A ERIKSSON (c):

Fru ordförande! Bara ett litet förtydligande. Det handlar inte om att vi skulle fika efter mer stöd. Jag vill bara förtydliga att det gäller till exempel odling av oljeväxter. Vi gick in med en väldigt liten kvot från svensk sida, vilket ju egentligen har drabbat möjligheten för biobränslen att utvecklas. Det är snarare så jag tänkte mig i mitt resonemang. Vi hade kunnat ha högre kvoter på olika inriktningar inom jordbruket. Det är inte mer antal kronor till jordbruket som jag var ute efter.

Anf. 15 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Jag tycker att detta spel som vi nu fortfarande är inne i väl visar att ett aktivt deltagande i förhandlingarna ger resultat. Jag tycker att vi har kommit oerhört långt i de här förhandlingarna utifrån den, kan vi väl kalla det för, lite annorlunda position som vi har i de här sammanhangen från svensk sida. Vi har nått väldigt långt. Detta som sagt visar nyttan av att vara aktiv och delta i förhandlingarna, men också att kunna vara förhandlingsbar. Är man inte det i de här sammanhangen är man inte med i förhandlingarna. Ingen pratar med någon som inte är förhandlingsbar.

Vad har vi vunnit, och vad kan man tänkas förlora om vi inte kommer överens? Kommer vi inte överens missar vi den förutsägbarhet som jag bedömer är viktig både för bondeföretagare och kanske än mer för den efterföljande industrin. Vet inte industrin vilka förutsättningar man har att få råvaror och så vidare är det ingen som i dagsläget vågar investera, vågar anställa människor eller vågar göra något som leder in i framtiden.

Jag bedömer att vi vunnit en förutsättning att komma fram ytterligare vad gäller miljöåtgärder. Till exempel kan vi med de modulerade pengarna hjälpa till att förbättra miljön i Östersjön. Med en tänkt uppgörelse kommande vecka underlättar vi inför den stora budgetöversynen 2013. Vi får i vart fall inga kostnadsökningar, vilket med tanke på den dåliga ekonomi som många nationer har i dag, det annars hade varit stor risk för. Speciellt de som är nettobidragstagare i unionen vill alltid ha mer. Det underlättar att få ihop de nationella budgetarna.

Vi får en ökad marknadsanpassning, vilket ligger helt i linje med den svenska ståndpunkten, och vi får i vart fall inte fler och sämre interventionssystem utan snarare färre och bättre – om vi över huvud taget får kvar några sådana. Detta sagt som kommentar till Christina Axelsson.

Slutligen vill jag säga att det bara är att hålla med Tina Ehn och verifiera vad hon säger. Förhandlingarna är synnerligen komplicerade och frågorna mycket komplexa. Bara att hitta svenska ord på de saker som diskuteras är inte alltid det lättaste.

Anf. 16 ORDFÖRANDEN:

Sammanfattningsvis finner jag att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 4 om att upprätta ett program för frukt i skolan. Den frågan har varit uppe i nämnden tidigare, senast den 24 oktober då det fanns stöd för regeringens då redovisade förhandlingsupplägg men med avvikande meningar s, v och mp. Här är underlag utsänt. Det flaggades dock för eventuella tillägg i slutet.

Anf. 17 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Jag har förstått att min och regeringens kritik mot ett skolfruktsprogram inte riktigt nått fram i nämnden. Jag är, och har hela tiden varit, mycket kritisk till ett skolfruktsprogram på gemenskapsnivå. Jag anser att detta bör vara en nationell fråga, inte en EU-fråga. Jag anser också att frågan om skolfrukt snarare är en socialpolitisk än en jordbrukspolitisk fråga.

Som jag tidigare har påtalat i nämnden är Sverige väldigt ensamt i sitt motstånd till ett skolfruktsprogram. Därför har vi agerat för att få det så bra som det bara går, eller jag kanske ska uttrycka det som att få det så lite dåligt som det bara går. Som jag sade vid mitt förra framträdande i nämnden har vi haft tre utestående frågor där Sverige varit väldigt isolerat. Det gäller frågan om socker, frågan om ursprung och frågan om budgeten.

Om jag förstod EU-nämnden rätt vid vårt förra möte har jag ert stöd i att se till att dessa tre frågor blir så lite dåliga som möjligt. En framgång som nåtts gäller sockret. Där har Sverige varit drivande, och vi har fått gehör för att utesluta sockrade produkter ur förslaget.

När det gäller ursprungsfrågan, det vill säga att programmet ska begränsas till att endast gälla produkter från gemenskapen, kommer den inte att tas upp på mötet. Här har vi dock lyckats få bort att det blir en obligatorisk skrivning i rådsförordningen, trots att vi stod väldigt ensamma även här. Den skrivning som nu finns ligger mycket nära lagen om offentlig upphandling, och vi gör bedömningen att den inte är handelsstörande.

Budgeten är alltså begränsad till 90 miljoner euro. Vi får anse även det som mycket positivt under rådande situation där samtliga medlemsstater som talat i denna fråga vill öka budgeten; Europaparlamentet vill öka den så mycket som till 500 miljoner euro. Det kan hända att budgeten kommer att bli större, men Sverige kan inte acceptera mer än en marginell ökning av de föreslagna medlen, alltså 90 miljoner euro. Vi kan heller inte acceptera, om frågan trots allt skulle komma upp, att några ytterligare handelsstörande skrivningar förs in. Och vi kan förstås inte acceptera att sockerberikade produkter skulle komma tillbaka.

Anf. 18 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Jag ska börja med det positiva. Vi socialdemokrater har nog förstått upplägget och tycker att det naturligtvis är jättebra om man får framgångar när det gäller sockret liksom ursprungsland och ursprungsmärkning. Det är bara att gratulera jordbruksministern och oss själva för att det kommit till stånd.

Vi står ändå fast vid vår avvikande mening eftersom vi inte vill att man ska rösta ja till ett förslag om att frukten är gratis och att man går in med pengar. Jag skulle vilja ha ett förtydligande. Jag har sett att det nu är en starkare skrivning. Det tycker jag är bra, för att ge lite beröm, ef-

tersom det nu står ”starkt kritisk” och riktigt så stod det inte i handlingarna tidigare. Vi är nöjda också med det.

Sedan kommer vi till att vi inte tycker att man ska lägga pengar på det. Jordbruksministern sade att man i slutändan inte kan acceptera mer än en marginell ökning. Vad betyder det? Om det ska kosta 120 miljoner euro undrar jag om man då kommer att rösta nej till förslaget. Eller vad händer i så fall? Man kommer från svensk sida att säga ja om det, som nu, handlar om 90 miljoner, eftersom man är nöjd med den framgången. Är det så vi ska tolka det?

Anf. 19 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Det här tillhör de idéer och förslag som gör att man kan förstå EU-kritikerna. När det här förslaget kom upp tror jag inte att någon kring detta bord trodde att det var på allvar, för det verkade helt grundlöst och fullständigt förvirrat. Men som så många andra gånger i livet upptäcker man att världen är föränderlig, och helt plötsligt börjar det bli ett skarpt förslag. Vi har varit väldigt eniga i vår kritik mot förslaget i dess helhet. Som jordbruksministern säger är det uteslutande en socialpolitisk fråga och borde därför hanteras nationellt och inom ramen för de nationella budgetarna.

Men nu är vi där vi är, och då är det, å ena sidan, tacksamt att kunna notera att sockerberikningen är borta och att budgeten ligger på 90 miljoner euro, vilket förstås är fruktansvärt mycket pengar. Å andra sidan är frågan nationell i så måtto att det är frivilligt för de olika länderna att införa det. Jag utgår från att det, med den inriktning EU-nämnden har i denna fråga, inte blir aktuellt i Sverige.

Det som då är kvar gäller ursprunget. Om jag förstod jordbruksministern rätt är bedömningen att det inte är handelsstörande. För att förtydliga det hela undrar jag om förordningen innebär att tredjeland nu har fritt tillträde med sin frukt i de länder som kommer att införa den.

Anf. 20 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Vad är en marginell ökning, frågades det. Jag har bestämt mig för att i det här sammanhanget definiera den som maximalt 5 procent. Det har jag satt som min övre gräns för vad jag kan acceptera i en eventuell frågeställning som kommer upp i sammanhanget. Det är att notera och bekräfta vad Bengt-Anders Johansson var inne på, nämligen att programmet är frivilligt att delta i. Det är ett nationellt ställningstagande att göra. Slutligen är det för svensk del riksdagen som bestämmer i den frågan.

Vad beträffar frågan om att delta eller inte delta i beslutet är det noterat att 26 medlemsstater är positiva till förslaget. De allra flesta av dessa medlemsstater vill dessutom ha ett större program med mer pengar och i vissa fall ett frångående av den skrivning som finns vad gäller gemenskapspreferenser. Några vill dessutom ha sockerberikade produkter.

Den dag Sverige i slutförhandlingsskedet aviserar att vi, beroende på någonting, inte deltar i ett beslut, avstår från att rösta eller röstar nej är det min *absoluta* övertygelse att det här programmet kommer att svälla. Det kommer att svälla i flera avseenden, vilket gör att jag bedömer ett fortsatt aktivt svenskt deltagande i dessa förhandlingar som absolut nödvändigt för att skademinimera verkningarna av någonting annat. Det är

2008/09:10
14 november

därför jag ber nämnden om stöd att fortsätta på den linje som vi från svensk sida hållit och med de begränsningar som jag delgivit nämnden.

När det gäller den frågeställning som finns om den kommunala upphandlingen och liknande har vi alltså, om jag tar den svenska tillämpningen av det direktiv som finns, möjlighet att vid upphandling ställa specifika krav på prestanda och funktion. Därtill kan krav ingå som gäller miljöegenskaper. Det har vi till och med specificerat i vår svenska lagstiftning. Det följer alltså i stort sett det som vi kan kalla Europastandard och de direktiv som finns på området – och som vi dessutom implementerat i vår svenska lagstiftning.

Anf. 21 ORDFÖRANDEN:

Jag tittar lite på Bengt-Anders Johansson och undrar om vi fick svar på handelsfrågan. Är Bengt-Anders Johansson nöjd med svaret?

Anf. 22 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m):

Det jag undrade gällde detta med tredjeland och vilken bedömning jordbruksministern gör, alltså om de har tillträde eller inte, eller om de kan utestängas.

Anf. 23 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Tredjeland har tillgång till EU-marknaden, men som jag sade får man, till och med enligt vårt svenska reglemente gällande dessa frågor, ställa miljökrav.

Anf. 24 LARS TYSKLIND (fp):

Fru ordförande! Jag begärde ordet före jordbruksministerns senaste inlägg, och jag vill nu bara ge stöd till hans resonemang. Det är egentligen en ganska absurd situation. Alla runt bordet tycker att det är ett dåligt förslag och ändå ska vi aktivt delta i förhandlingarna. Det visar nyttan av att vi verkligen gör det och trots allt når vissa framgångar.

Jag tror att det är viktigt att Sverige nu inte börjar agera på ett sätt som gör att vi tappar den framgång vi nått. Jag stöder därför jordbruksministerns resonemang. Här måste man förhandla och sedan stödja det resultat man uppnått. Annars blir det en mycket märklig situation. Jag har en känsla av att en fråga som den här kan rulla i väg om Sverige plötsligt agerar genom att rösta nej. De övriga fortsätter då att förhandla medan vi är ointressanta.

Enigheten har väl ett pris även för de andra.

Anf. 25 JACOB JOHNSON (v):

Jag kvarstår vid min principiella avvikande mening. Jag skulle kunna använda jordbruksministerns inledande motivering. Jag måste också uttrycka förståelse för jordbruksministerns förhandlingsposition. Men utifrån min mer fria oppositionsroll kvarstår min avvikande mening.

Anf. 26 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Utöver det jag sade tidigare kan jag möjligen tillägga att det också handlar om trovärdighet i andra förhandlingar. Vid vårt råd nästkommande vecka har vi en jätteförhandling vad gäller hälsokontrollen. Det är

klart att nå långt i en förhandling, till och med mycket långt, och därefter tvingas backa innebär ju inte att man bygger upp trovärdighet inför den förhandling som kommer att bli mycket komplicerad vad gäller hälso-kontrollen.

Jag vill understryka att ett nej inte betyder att det inte blir något program. Det är solklart att det kommer att bli ett program, så att det inte råder någon missuppfattning i den delen.

Anf. 27 TINA EHN (mp):

Jag skulle vilja instämma i Jacob Johnsons anförande. Jag har full respekt för jordbruksministerns argumentation och agerande. Men jag, liksom Jacob, har en friare roll som företrädare för oppositionspartier här i riksdagen och vill vidhålla den avvikande meningen.

Ju mer jag läser det här ärendet blir jag konfunderad av hur märkligt det är. Det kanske tyder på min grunda kunskap i ämnet. Men hur kan man över huvud taget komma på en sådan här sak?

Om vi nu får bort sockret är det ju fantastiskt bra. Får vi inte bort det är frågan om inte hälsoeffekten är viktigare än att få produkterna sålda. Det här handlar om att fruktprogrammet ska rikta sig till barn 6–10 år, om jag har läst rätt. Man kallar det en avsättningsbefrämjande ordning. Man använder ord som fetma och folkhälsa. Argumenten är väldigt märkliga. Man skulle lika väl kunna satsa pengar på idrott och rörelse, om det var det som det handlade om, eller ta bort transfetter om det handlade om hälsan. Om man dessutom visste att miljöegenskaperna lyftes fram ordentligt och att det var frukt som odlades utan att förstöra grundvatten och annat, vore det ännu intressantare. Tredjelandsfrågan tycker jag också är ganska avgörande.

Anf. 28 CARINA OHLSSON (s):

Fru ordförande! Jag började mitt förra anförande med att säga att jag tycker att det har nåtts framgångar om det kommer att stå att det inte ska innehålla socker. Men i det här fallet vill jag framhålla att jordbruksministern inte kommer att ha vårt stöd fullt ut.

Jag håller med Bengt-Anders Johansson om att man nästan trodde att det var ett skämt när man började läsa om det här.

Jag ser det inte i första hand som en socialpolitisk fråga. Möjligtvis vill man kamouflera det på det sättet, men jag tycker definitivt inte att det är det. Om det just handlar om att man ska satsa på 6–10-åringar är det inte gratis frukt som i första hand är den socialpolitiska frågan, utan det handlar rakt av om ett förtäckt stöd. Man försöker dribbla bort det – jag har inte sagt att jordbruksministern har gjort det – när man driver ett sådant här förslag.

Det är med anledning av detta som vi kommer fram till ståndpunkten att vi är emot en satsning på programmet.

Anf. 29 ERIK A ERIKSSON (c):

Fru ordförande! Jag vill ge ministern stöd i det fortsatta arbetet. Det vill jag inte utifrån att jag tycker att det är ett bra program, för alla partier här är överens om att det inte är det.

Det finns till exempel ett stöd för lagring av ost som bland annat utgår till dem som tillverkar ost som behöver lagras. De är stora vinnare av

detta. Det finns ett stöd som går till producenter av smör. Båda dessa delar ligger delvis, som jag ser det, i hälsokontrollens arbete för att förändra. Ska vi nå framgång där, vilket jag tycker är oändligt viktigt, behövs det nog ett stöd för vår jordbruksminister i den här frågan. Det handlar då om att försöka se de stora frågorna för att kunna få mandat inför förhandlingarna. De förhållandevis mindre frågorna får man kanske ha överseende med. Jag tycker inte att det är roligt. Jag skrattar inte som ni ser.

Däremot blir det märkligt om det är ministern som inte vill att barnen ska få något socker. Det är ju inte direkt något som man blir populär av som politiker.

Jag tycker att Tina hade ett bra inlägg. Barn behöver röra på sig. Men då närmar vi oss andra frågor än jordbruksfrågor.

Det är bra att det har skett förändringar vad gäller sockret, vad gäller ursprungsland och miljöhänsyn och att det ska vara öppet också för tredjeland.

Lycka till!

Anf. 30 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! För det första respekterar jag till hundra procent Jacob Johnsons, Carina Ohlssons och Tina Ehns ställningstaganden. Jag förstår er och skulle säkert i era kläder och på era stolar kunnat argumentera precis som ni har gjort.

För det andra: Varför har vi det här ärendet över huvud taget? Ja, det är att notera att i förarbetena är kommissionens motivering just att det är en socialpolitisk fråga. Det är inte av jordbruksskäl utan av socialpolitiska skäl som man för fram det här.

För det tredje och slutligen, då mycket riktat till Tina Ehn, har jag noga angivit att om frågan om till exempel socker kommer tillbaka är mitt ställningstagande helt solklart. Då är det ett nej.

Anf. 31 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende men noterar avvikande meningar från s, v och mp.

Då vänder vi på bladet, och där hittar vi punkt nr 5 om en sojaböna med en viss beteckning. Just denna sojaböna är ny i nämnden, men vi har förstås behandlat liknande frågor förut.

Underlag är utsänt.

Anf. 32 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! När det gäller GMO-soja, som föreslagits för marknadsgodkännande, avser jag att stödja kommissionens förslag att produkterna godkänns för utsläppande på marknaden.

Den europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet samt myndigheter i Sverige har bedömt att denna GMO är lika säker för människors och djurs hälsa och för miljön som konventionell soja. Därtill skulle jag vilja tillägga att godkännandet gäller förekomst som foder och inte för odling.

Vi kvarstår vid vår principiella avvikande mening även här, då vi anser att det är en subsidiaritetsfråga mer än en marknadsfråga och av försiktighetsprincipsskäl.

Anf. 34 TINA EHN (mp):

Jag anmäler avvikande mening från Miljöpartiets sida, för jag tror inte att det i just denna fråga finns någon avvikande mening som följer med. Jag kan motivera detta med många saker. Framför allt kan man se det ur ett konsumentperspektiv. Det saknas märkning av livsmedel där man använt GMO i produktionsprocessen för att få fram mjölk och kött och där djur ätit bland annat GMO-soja. Det är en av anledningarna. I denna GMO-soja används glyfosat som är en så kallad Roundup-soja. Det är också en del i upprätthållandet av den monokultur som vi ser inte alltid är så lyckad.

Anf. 35 CARINA OHLSSON (s):

Jag kan hålla med både Jacob Johnson och Tina Ehn. I den här frågan är vi så nära att anmäla avvikande mening som det över huvud taget går utan att göra det.

Vi får fler och fler ärenden av den här typen som har varit i Ständiga kommittén för livsmedelskedjan och djurhälsa. När man inte har kunnat ta ställning där går de över till jordbruksrådet. Då undrar jag vad det är för argumentation som förs där. Varför tar man inte ställning? Är det så att man börjar tveka, inte vågar eller vill ta ställning? Vad är anledningen till att den ständiga kommittén finns om man aldrig tar ställning där? Varför skickas ärenden dit hela tiden när de ändå kommer därifrån utan något ställningstagande?

Frågan är om vi verkligen ska godkänna böna efter böna här.

Anf. 36 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Beslutsregeln är, Carina Ohlsson, att därest det i någon kommitté eller liknande inte uppstår en kvalificerad majoritet vare sig för eller emot blir det ett icke-beslut, och då lyfts frågan. Det är det som har hänt i detta sammanhang.

Utan att ha rätt att delta i de här kommittéerna och motsvarande har jag ändå hört så mycket att jag vet att även där är det tyckanden som ibland går ut på protektionistiska tankar. Man vill helt enkelt inte ha in det här. Då kan man så klart alltid leta upp någonting som man inte tycker om för att få det förhållande som vi har nu, nämligen att det blir blockeringar från båda håll.

Anf. 37 CHRISTINA AXELSSON (s):

Men det finns väl andra anledningar än protektionism till att man faktiskt säger nej?

Ordföranden sade att det här är en annan böna. Det har ju varit böna på böna, och det är samma glyfosat. Om man googlar på glyfosat upptäcker man att det nu börjar hittas i grundvatten och annat. Det är inte något trevligt ämne.

Jag kommer ihåg att ministern vid ett tidigare tillfälle sade att Roundup kan användas. Men när många kan använda Roundup blir det mycket Roundup i naturen. Måste man inte ta någon form av helhetsgrepp och se över hur mycket glyfosat som ska få släppas ut? Många gånger är det samma företag som ansöker om att få använda det modifierade livsmedlet som det som säljer giftet. Det finns ju en *connection* där.

Måste man inte ta ett lite större helhetsgrepp på vad det är som faktiskt släpps ut?

Anf. 38 LARS TYSKLIND (fp):

Frågan om GMO är ibland uppe även på miljörådet just med den argumentation som vi hörde nu.

När det gäller själva sakfrågan, om det här livsmedlet är farligt eller inte, finns det en vetenskaplig rådgivning som tydligt talar för att det inte är farligt. Och det finns ett regelverk bakom detta, och då vore det orimligt att inte följa det.

Jag håller med jordbruksministern om att det finns väldigt mycket tyckande i det här ämnet.

Anf. 39 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Med hänvisning till att det inte handlar om odling inom EU, att det finns tydliga märkningsregler som gör att de som är aktuella för att köpa de här produkterna kan välja att inte göra det och att det inte finns en stor efterfrågan i Sverige – de allra flesta vill helst avstå – motsätter jag mig inte det här beslutet.

Glyfosat är alltför vanligt förekommande och finns i nästan varenda svensk trädgård och i svenskt jordbruk. Det här är inte någon ny historia. Det är kopplingen till en speciell gröda som i stort sett förutsätter behandling med glyfosat som är mycket tveksam i ett ekologiskt system och som riktigt binder fast jordbruket till kemikalierna. Det är mycket tveksamt, och det måste vi arbeta emot i andra sammanhang.

Anf. 40 TINA EHN (mp):

Vi måste nog arbeta emot det i många sammanhang, och detta är ett sammanhang.

Att det inte är farligt för människor, djur och miljö beror naturligtvis på hur man tittar på det. Jag vet inte exakt hur man har gjort här, men det finns ändå inte någon efterfrågestyrd verksamhet när det gäller detta. Det är i stort sett inga konsumenter som efterfrågar det. Inga producenter efterfrågar det. Det löser endast problemet med en jordbrukskultur som är en monokultur förknippad med kemiföretag.

Anf. 41 CHRISTINA AXELSSON (s):

Det Sven Gunnar Persson tillför är att man använder glyfosat på så många olika områden att det tillsammans blir väldigt mycket. Nu säger vi att det är okej att använda ännu mer. Visserligen ska det här inte odlas i EU, men för att använda det måste det ju odlas någonstans. Det är samma vatten som flyter, oavsett om det är Afrika, Asien eller Europa. Jag tycker att vi måste vara mer rädda om Moder Jord än vad vi faktiskt är. Det är

Anf. 42 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag vill återigen påpeka att godkännandet inte avser odling. Godkännandet avser användning i till exempel fodermedel.

Jag noterar också igen att såväl den europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet, Efsa, som våra svenska myndigheter i form av Livsmedelsverket och Statens jordbruksverk har gjort bedömningen att den här grödan är lika säker för människa, djur och miljö som sin konventionella motsvarighet, därav mitt förslag till svenskt ställningstagande.

Anf. 43 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende men noterar avvikande meningar från v och mp.

Punkt 6 handlar om bilateralt fiskeavtal med Norge. Frågan var senast i nämnden den 24 oktober då det fanns stöd för regeringens förhandlingsupplägg utan några avvikande meningar. Även denna gång förväntas en diskussion.

Anf. 44 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Under rådsmötet förväntas kommissionen informera om de pågående förhandlingarna mellan EG och Norge om nästa års fiskemöjligheter för det bestånd som man förvaltar gemensamt i Nordsjön och Skagerrak. En första förhandlingsrunda har ägt rum i Bergen den 4–7 november.

Jag kan redan nu meddela att denna första runda kom att domineras av frågan om åtgärder för att undvika att bifångster kastas över bord, vilket är en högt prioriterad fråga för normmännen.

Jag noterar med glädje att det ser ut som att man lyckats enas om ett antal åtgärder som ska införas redan nästa år, exempelvis utkastförbud för sill och *high grading*-förbud, det vill säga förbud mot att kasta ut oönskade fångster som är lagliga att landa.

Man har dessutom enats om att under nästa år undersöka en rad andra tänkbara åtgärder för att minska utkast, till exempel ett system med realtidsstängningar av områden för att skydda ung fisk.

Under den andra förhandlingsrundan kommer man att fatta beslut om lämpliga fångstmängder och bevarandeåtgärder för gemensamt förvaltade bestånd samt hur man ska balansera avtalet genom utbyte av fiskemöjligheter.

För regeringens del är torsken och att TAC sätts på ett biologiskt för-svarbart sätt för att skydda bestånden och 2005 års starka årsklass en högt prioriterad fråga. Det är från den synpunkten särskilt viktigt att man enas med Norge om en torskåterhämtningsplan.

Anf. 45 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att vi har stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går vidare till punkt 7 om information om torskkvoter som ska tilldelas Polen. Frågan är ny.

Anf. 46 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
Helt kort kan jag säga att jag stöder att Polens återbetalning av överfisket fortsätter enligt plan som uppfyller kommissionens krav.

Anf. 47 JACOB JOHNSON (v):
Vore det inte bättre att formulera den svenska ståndpunkten som att Sverige *välkomnar* att Polens återbetalning sker enligt plan?

Anf. 48 ORDFÖRANDEN:
Jordbruksministern ska få svara på frågan, men jag vill understryka att detta är en informationspunkt. Vi ska alltså inte ta ställning till någon ståndpunkt så skarpt.

Anf. 49 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
Därest det blir någon diskussion i frågan, vilket inte är troligt, kan jag mycket väl tänka mig att använda de ord Jacob Johnson nämner, för det är glädjande och roligt att vi har kommit så långt som vi har gjort och att polackerna dessutom är med på noterna.

Anf. 50 LARS TYSKLIND (fp):
Jag har bara en undran om varför man tar upp frågan. Ska den diskuteras vid fler tillfällen? Ligger Polens återbetalningsskyldighet inte fast så att den bara löper på? Kan Polen vidta någon åtgärd för att slippa på något sätt, eller varför tar man upp frågan?

Anf. 51 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
Det finns en plan som är överenskommen, och jag förutsätter att alla parter följer den planen. Men till planen finns en rad andra saker, till exempel krav på att polackerna ska förbättra sin kontroll och så vidare, och man vill från båda sidor informera om att man är överens och att man följer den plan som är uppgjord och det beslut som är taget i frågan.

Anf. 52 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):
Fru ordförande! Jag bara noterar att det i den rättsliga grunden i dokumentet står att om åtgärderna inte genomförs enligt planerna får rådet i enlighet med förfarandet ändra avdragsmetoden, det vill säga skärpa den, kan jag gissa, om inte åtgärderna följs. Det finns inga möjligheter att komma lindrigare undan, men man kan bestraffas ytterligare om man inte följer planen.

Anf. 53 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):
Jag kan bekräfta Sven Gunnar Perssons resonemang.

Anf. 54 ORDFÖRANDEN:
Vi tackar för informationen i den här frågan och går vidare till punkt 8 om diskussion angående modernisering med mera av kontrollsystemet för den gemensamma fiskepolitiken.
I denna fråga informerades nämnden den 15 februari, och på det här rådet förväntas alltså en diskussion.

Anf. 55 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Kommissionen har aviserat att ett förslag till en reformerad fiskerikontroll ska presenteras under hösten 2008. Förslaget kommer sannolikt att innebära anpassningar såväl i nationella regelverk som i verksamheten då den träder i kraft.

Harmoniseringar av bland annat kontrollstandard samt förtydligande av kommissionens och den gemensamma kontrollmyndighetens roll kan bli aktuella förslag. Reformen förväntas också öka samarbetet mellan medlemsstaterna och förståelsen för regelverket genom att det rationaliseras. Därmed kan vi komma närmare en kultur av efterlevnad, kan vi väl kalla det.

Förslaget till rådsförordning kommer att vara omfattande. Sannolikt kommer det att bearbetas hela våren och kanske ännu längre. Det är min förhoppning att denna kontrollordning tillsammans med förordningen om illegalt, orapporterat och oreglerat fiske ska bidra till en fiskeverksamhet i samklang med fiskeresursen och till en näringsverksamhet som är hållbar.

Anf. 56 ORDFÖRANDEN:

Det finns inga anmälda talare. Vill jordbruksministern lägga till någonting?

Anf. 57 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag blev upplyst om att förslaget antas i dag av kommissionen.

Anf. 58 ORDFÖRANDEN:

Då är även det noterat, och jag konstaterar att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför förhandlingar i denna fråga.

Vi går till punkt 9 om återhämtning av torskbestånd. Här är det däremot en politisk överenskommelse som ligger i korten. Det har varit överläggningar i sakfrågan i miljö- och jordbruksutskottet den 17 juni, då det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt med avvikande meningar från s, v och mp.

I EU-nämnden var frågan senast den 26 september, då det fanns stöd för regeringens förhandlingsupplägg med avvikande mening från mp. Underlag är utsänt.

Anf. 59 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Regeringen är positiv till kommissionens förslag. Det är angeläget, tycker vi, att man ändrar nuvarande plan som inte fungerar. Vissa frågor kommer dock fortfarande att vara öppna för diskussion under rådet. Vissa medlemsstater anser till exempel att förslagen till fiskedödlighetsminskning är för dramatiska. Många ifrågasätter också att Keltiska havets torskbestånd ska omfattas av den här planen.

Vid rådsmötet kommer jag att försöka fokusera på att förhindra en urvattning av förslaget genom att stödja kommissionen. Samtidigt kommer jag att påpeka hur viktigt jag anser att det är att man tillsammans med Norge enas om en hållbar förvaltning av torsken i Nordsjön, eftersom vi delar beståndet och har ett gemensamt ansvar för torskens tillstånd.

Anf. 60 TINA EHN (mp):

När man läser det här verkar det som om Norge och kommissionen står väldigt långt ifrån varandra. Man stretar åt olika håll. Jag skulle gärna vilja ha en kommentar till de krav som Norge ställer i förhållande till de andra förslagen. Det gäller även hur det förhåller sig till den vetenskapliga rådgivningen.

Anf. 61 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Det är noterat att Ices har godkänt båda våra planer. Norge har ifrågasatt att unionen unilateralt, alltså ensamt, beslutar om en återhämtningsplan som innehåller principer för TAC-sättningen, eftersom bestånden just är gemensamma och man från norsk sida självklart tycker att TAC:en måste överenskommas med Norge.

Anf. 62 ORDFÖRANDEN:

Jag konstaterar att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende med avvikande mening från mp.

Vi går vidare till punkt 10, Strategi för en hållbar utveckling av vattenbruket i Europa.

I denna fråga informerades nämnden den 24 juni inför en informell lunchdiskussion. En diskussion förväntas med utgångspunkt i frågor som kom ledamöterna tillhanda ganska sent nu under veckan, i onsdags eller så.

Anf. 63 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Den strategi som finns för vattenbruk inom gemenskapen ska revideras för att bättre främja utvecklingen av vattenbruket. Inför ministerrådet har kommissionen formulerat fyra frågeställningar avseende utvecklingen av vattenbruk. Frågeställningarna har delgivits oss sent i processen men är i stort sett identiska med de frågor som ställdes vid ett informellt lunchmöte.

Den första frågan är: Hur prioriterat är utvecklingen av vattenbruk i er medlemsstat, särskilt avseende var vattenbruk kan bedrivas liksom tillgång till licenser?

Vårt svar på den frågan är att jag ser en stor potential i att öka svenskt vattenbruk. Jag har därför tillsatt en utredning som ska analysera förutsättningarna för och identifiera hinder mot att ett ekonomiskt och ekologiskt bärkraftigt svenskt vattenbruk ska kunna utvecklas. Jag vet att frågor om vattenbrukets lokalisering och tillstånd kan utgöra problem, och utredningen ska analysera dessa frågor.

Den andra frågan är: Är det administrativa ramverket i ert land ordnat så att vattenbruksföretag kan främjas? Hur kan det annars förbättras för att reducera den administrativa bördan för vattenbruksföretagaren?

Kan det så kallade *one stop shop*-systemet tillämpas?

I det svenska regelförenklingsarbetet har vi sett att det finns en hög administrativ börda för just vattenbruket. Den pågående utredningen kommer bland annat att föreslå hur ansvarsfördelningen mellan myndigheter och operatörer bör se ut liksom eventuella förändringar i regelverket.

Den tredje frågan är: Håller ni med om att det finns ett stort behov av forskning inom vattenbrukssektorn? Håller ni med om att det finns behov

av bättre koordinerad forskning mellan medlemsstaterna avseende forskningen genom att använda de möjligheter som finns i det sjunde ramprogrammet för forskning? Vilka åtgärder kan förbättra användningen av forskningsresultatet inom näringen, till exempel innovation?

Vårt svar är att regeringen håller med om att forskningen runt vattenbruket är viktig liksom att de samarbetsmöjligheter, informations- och utvecklingsmöjligheter som finns bör nyttjas.

Slutligen den fjärde frågan: Finns det i skenet av förändringar som skett nyligen, till exempel bränslepriser, anledning att tro att medlemsstaterna kommer att förändra sitt stöd till vattenbruket? Ser ni anledning att förändra några av de prioriteringar som finns, till exempel stöd till produktiva investeringar, stöd till miljöåtgärder, stöd till innovation och utveckling?

Vårt svar är att Sverige inte ser någon anledning att i dagsläget ändra inriktningen av EFF-programmet. Däremot är det viktigt att kontinuerligt följa upp resultatet för att tidigt få indikationer på om några förändringar behöver göras.

Därtill finns det ytterligare några nytillkomna frågor, bland annat frågan om ytterligare stöd för vattenbruket behövs. Där sammanfaller svaret ungefär med svaret på en tidigare fråga, nämligen att vi anser att EFF-förordningen ska följas och att inga nya stöd är aktuella.

Anf. 64 SVEN GUNNAR PERSSON (kd):

Fru ordförande! Det är viktigt att den här frågan nu kommer upp ordentligt på bordet och att det också bedrivs ett arbete i Sverige.

Jag noterade med tillfredsställelse svaret på den första frågan, att jordbruksministern i sitt svar håller ihop det ekonomiska och det ekologiskt hållbara vattenbruket. Om det finns utrymme för att utveckla den svenska ståndpunkten i svaren på frågorna hoppas jag att jordbruksministern framhåller just den ekologiskt hållbara sidan av vattenbruket, där utvecklingsarbete behöver ske när det gäller fodersammansättning, foderframtagande, utsläppen, hur de kan begränsas, och antibiotikaanvändning i den här uppfödningen, och att de frågorna också lyfts fram i forskningsdelen.

Anf. 65 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Fru ordförande! Som jag sade som svar och kommentarer kring de framställda frågeställningarna är det viktigt att vi håller ihop så att det blir en helhet, där vi kombinerar ekologin och ekonomin men också forskningen och utvecklingen.

Anf. 66 ORDFÖRANDEN:

Därmed konstaterar jag att det finns stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Vi går vidare till punkt 11, Muntlig rapport av kommissionen om framstegen i "förenklingsprocessen". I denna fråga informerades nämnden den 11 april under Övriga frågor. Nu ska det komma just en muntlig rapport och därefter en diskussion. Hur vi förhåller oss till det beror lite på vad jordbruksministern säger nu.

Anf. 67 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag tycker att det är positivt att kommissionen fortsätter regelförenklingsarbetet men också positivt att man kontinuerligt avrapporterar det här till rådet. Jag är också positiv till kommissionens handlingsplan med utpekade åtgärder för hur förenklingsarbetet ska fortgå.

Det är av stor vikt för mig och regeringen att man i detta arbete får till stånd förenklingar som direkt minskar det enskilda företagets kostnader och administration.

Anf. 68 ORDFÖRANDEN:

Skälet till min kryptiska formulering i början var att jag skulle försöka ta reda på om jordbruksministern förväntar sig att det är en information och sedan händer det inte så mycket mer, eller om ni ska ta i frågan politiskt, för då ska vi säkert i bred enighet men ändå fatta beslut om ett sådant här mjukt upplägg inför fortsatta förhandlingar i frågan.

Kan jordbruksministern förtydliga lite mer ändå vad han förväntar sig kommer att hända på mötet politiskt?

Anf. 69 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Ordförande! Detta handlar om en avrapportering, och den är ju frekvent förekommande. Jag förväntar mig inte någon längre debatt utan mest ett instämmande i att man tycker att det är bra.

Anf. 70 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för informationen.

Nästa punkt är Övriga frågor, och de är alla informationsfrågor, närmare bestämt a och b, enligt mina noteringar, eventuell lägesrapport inom WTO–Doha-rundan och analys av den nuvarande situationen för bekämpningsmedelspaketet. Även här är underlag utsänt, och det är information.

Vi tackar för informationen i dessa frågor.

Kvar på agendan har vi då rent tekniskt godkännande av A-punktslistan, och det kan vi ta med sist närvarande statsråd. Det beror på vilket råd som är närmast i tiden. Det är faktiskt jordbruksministerrådet, och vi ska alltså fatta beslut nu om hittills kända A-punkter, som finns sammanställda i listor.

Vi ska då för ordningens skull fatta beslut, eftersom det här är det närmaste rådet i tiden. Jag finner att vi har majoritet för regeringens ståndpunkter i dessa ärenden.

Är det någonting ytterligare som jordbruksministern vill dela med oss?

Anf. 71 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c):

Jag tackar nämnden för dagens sammanträde. Jag kan också tillönska nämndens ledamöter en trevlig helg.

Anf. 72 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar så mycket för det och önskar lycka till på rådet.

Jag kan nämna, medan jordbruksministern är kvar i lokalen, att vi kommer igen med jordbruksfrågor även nästa fredag eftersom det blir ett

jordbruksministerråd, ett sådant där som stod inom parentes men som blir av. Vi ses snart igen, i denna form eller statssekreterarform.

2008/09:10
14 november

2 § Utbildning, ungdom och kultur (kultur)

Kulturminister Lena Adelsohn Liljeroth

Återrapport från ministerrådsmöte den 21–22 maj 2008

Återrapport från informellt ministermöte den 21–22 juli 2008

Information och samråd inför ministerrådsmöte den 20–21 november 2008

Anf. 73 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar kulturministern välkommen. Det innebär att vi går in på punkt 3 på vår agenda, alltså kulturfrågorna på UUK-rådet.

Först ska jag ge kulturministern en chans att kommentera återrapporter. De är utsända till nämndens ledamöter, men det har varit både rådsmöte den 21–22 maj och informellt ministermöte den 21–22 juli. Är det någonting kulturministern vill säga som kommentar till något av dessa?

Anf. 74 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Ordförande! Jag ska börja med att rapportera från de möten som ordföranden nämnde.

Jag börjar med den 21 maj. Redan i våras hade rådet tre punkter på det audiovisuella området där vi enades om slutsatserna om mediekompetens, allmänna riktlinjer för det gamla programmet om ett säkrare Internet för barn och unga och även diskuterade kreativt innehåll på Internet. Sedan dess har arbetet med programmet fortsatt, och rådet har nått en överenskommelse med Europaparlamentet. Nu väntar vi oss att det nya programmet ska träda i kraft från årsskiftet.

När det gäller kreativt innehåll via Internet är det en fortsatt högaktuell fråga, som jag återkommer till lite senare.

På kulturområdet antog rådet slutsatser om interkulturella kompetenser och arbetsplanen för kultur år 2008–2010. Då valde Sverige också att lyfta upp frågan om reducerad moms på ljudböcker under Övriga punkter. Vi har vunnit gehör för frågan hos kommissionen, som i somras presenterade ett förslag som gör det möjligt att även ha låg moms på ljudböcker i fysisk form. Nu återstår en fortsatt diskussion om momsförslaget bland medlemsländerna. Det är alltså finansministrarna i Ekofin det handlar om. Vi kommer givetvis att återkomma till nämnden med kontinuerlig uppföljning i den här frågan, som vi tycker är viktig både i sak och principiellt.

I juli genomfördes även ett informellt ministermöte i Versailles, där jag inte hade möjlighet att närvara men stabschefen Henrik Toremark medverkade i mitt ställe.

Det här mötet handlade på kultursidan i huvudsak om skapandet av en europeisk kulturarvsmärkning, som jag också återkommer till om en stund, och illegal handel med kulturarvsföremål. Slutsatsen var att situationen var oroväckande och att det är önskvärt med bättre koordinering på EU-nivå.

Den andra dagen lyftes frågan om de audiovisuella aspekterna av det så kallade telekompaketet upp, som fortfarande förhandlas inom EU. Diskussionen i Versailles handlade om statusen i förhandlingarna mellan rådet och Europaparlamentet och mer specifikt om ämnena som samordnande av frekvenser, vissa upphovsrättsliga frågor och *must carry*-regler,

som alla har bäring på det audiovisuella området. Slutligen rapporterade ordföranden från den konferens som hålls om public service i det nya digitala landskapet.

Ska jag fortsätta med en rapportering från de övriga mötena i en form, eller är det någon som har frågor?

Anf. 75 ORDFÖRANDEN:

Då ingen har frågor om återrapporterna på kulturområdet tackar vi för informationen i de frågorna.

Vi går in på behandlingen av det kommande rådsmötet, och vi tar dem en i taget enligt rådsagendan, med början på punkten om införande av ett europeiskt kulturarvsmärke. Den frågan är ny i EU-nämnden, och det förväntas diskussion och antagande av slutsatser.

Anf. 76 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Det är den första beslutspunkten, som handlar om ett förslag om att inrätta en europeisk kulturarvsmärkning. Förslaget bygger på ett mellanstatligt projekt som kallas just Europeiskt kulturarvsmärke och som inleddes i Granada i april 2006 av flera medlemsstater. Ordförandeskapet har lagt stor möda på att få medlemsstaterna att enas kring dessa slutsatser.

Kortfattat handlar kulturarvsmärkning om att öka medvetenheten, särskilt bland unga, om det europeiska kulturarvet.

Sverige intog under förhandlingarna en relativt skeptisk men ändå konstruktiv hållning till detta. En viktig invändning från vår sida var att förslaget var alltför likt de internationella märkningar som redan finns, till exempel Unescos världsarvslista.

Vi har arbetat aktivt för att detta förslag ska bli mindre detaljerat och att hänvisningarna till europeisk identitet ska tas bort eller formuleras om.

Frankrike och andra medlemsstater har visat stor hänsyn till de svenska invändningarna. Och nu tycker regeringen att Sverige kan ställa sig bakom detta förslag. Avgörande för vårt ställningstagande är att man nu ser frivillig medverkan som en grundprincip för denna märkning.

Anf. 77 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 4 om utkast till slutsatser om arkitektur: kulturens bidrag till hållbar utveckling. Även denna fråga är ny i nämnden, och underlag är utsänt.

Anf. 78 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Ordförandeskapet har valt att lyfta fram frågan om arkitekturens och kulturens bidrag till hållbar utveckling.

Rådsslutsatserna utgår från att de europeiska städerna står inför stora utmaningar på grund av den demografiska utvecklingen och dess konsekvenser när det gäller utbredningen av städer, miljöfrågor, klimatförändringar och den sociala sammanhållningen.

2008/09:10
14 november

Enligt slutsatserna kan utmaningarna mötas med hållbar stadsutveckling och en kreativ och integrerad strategi för kulturen, ekonomin, de sociala förhållandena och miljön. Arkitekturen spelar i detta sammanhang en sammanlänkande och innovativ roll. Det har därför tagits fram en rad rekommendationer. Och medlemsstaterna och kommissionen ska enligt slutsatserna följa upp arbetet före 2012.

I förhandlingarna har Sverige stött ordförandeskapet i ambitionerna på detta område eftersom initiativet också ligger mycket nära de svenska prioriteringarna.

Anf. 79 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt även i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 5 om utkast till slutsatser angående kulturell mångfald och interkulturell dialog i yttre förbindelser. Den frågan var i nämnden senast den 9 november 2007 då det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt.

Anf. 80 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Denna beslutspunkt är, som sagt, kopplad till slutsatserna om den europeiska kulturagendan som vi beslutade om för ett år sedan. Ett av de prioriterade områden som lyftes fram via kulturagendan var kulturens betydelse i EU:s yttre förbindelser.

Frankrike har valt att lyfta fram denna prioritering och utveckla slutsatserna när det gäller främjande av kulturell mångfald och interkulturell dialog i EU:s yttre förbindelser.

Den grundläggande principen i hela detta ärende är att den interkulturella dialogen kan bidra till att individer och folk närmar sig varandra och att man på det sättet kan förebygga konflikter. Vi ser också kultursamarbete som en möjlighet att stärka det civila samhällets roll.

Även i denna fråga har vi under förhandlingarna kunnat stödja ordförandeskapets ambitioner. Sverige har särskilt bevakat att ömsesidigheten också tas upp i dokumentet.

Ordförandeskapet har varit lyhört för de svenska synpunkterna. Därför anser regeringen att vi kan stödja slutsatserna.

Anf. 81 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt även i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 6 om flerspråkighet med mera som är en diskussionspunkt. Här föreligger ett utkast till resolution som kom in till nämnden ganska sent, nämligen i går. Underlag är utsänt tidigare under veckan.

Anf. 82 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Ordförandeskapet presenterade, som sagt, även slutsatser om flerspråkighet.

Förlåt, jag ska säga en sak till. Själva beslutet om resolutionen kommer att tas under utbildningspunkterna senare. Nu kan vi prata om det bäst vi vill inför kulturministrarnas diskussion. Men det skarpa beslutet tar vi sedan.

Anf. 84 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Det var ett bra påpekande. Representanterna från Utbildningsdepartementet som kommer hit efter mig kommer att redogöra för slutsatserna mer i detalj. Men detta är någonting som även vi från kulturens område givetvis ser positivt på. Även i budgeten har vi ökat möjligheterna till översättningar av olika kulturella verk, framför allt litteratur, för att kunna sprida kultur och kunskaper i Europa och i resten av världen.

Anf. 85 ORDFÖRANDEN:

Vi nöjer oss med att tacka för informationen vid detta tillfälle så tar vi beslutet sedan.

Vi går vidare till audiovisuella frågor. Först är det punkt 7 om utkast till slutsatser om det europeiska digitala biblioteket Europeana. Den frågan var i nämnden den 9 november 2006 då det fanns en majoritet för regeringens ståndpunkt. Nu förväntas diskussion och antagande av dessa slutsatser.

Anf. 86 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Under det finska ordförandeskapet på hösten 2006 antog rådet slutsatser om digitalisering av kulturellt material och digitalt bevarande. I slutsatserna angavs också ett antal prioriterade mål för medlemsstaterna och för kommissionen och även tidsplaner för dem. Slutsatserna innebar bland annat en gemensam webbsida för bild, text, ljud och rörlig bild, den så kallade Europeana.eu. Innehållet i portalen skulle komma från olika kulturinstitutioner i Europa.

Slutsatserna innehåller olika delar för att öka ansträngningarna att förverkliga delarna i detta projekt. För medlemsstaternas del handlar det främst om insatser som garanterar att Europeanaportalen ska få tillgång till information och resurser från de nationella kulturinstitutionerna, till exempel att man har gemensamma tekniska standarder.

Kommissionen bjuds in för att se över möjligheten att öka det finansiella stödet till denna portal.

I samband med rådsmötet har ordförandeskapet bjudit in ministrarna för att lansera denna portal.

Från svensk sida har vi generellt haft en positiv inställning till arbetet på detta område. Det finns, som vi ser det, ett starkt europeiskt mervärde i att utveckla gemensamma tekniska lösningar för den digitala informationsförsörjningen, både mellan olika typer av kulturinstitutioner och mellan medlemsstater.

Under förhandlingarna har vi verkat för att den svenska modellen, där vi har relativt fristående myndigheter som arbetar decentraliserat med dessa frågor, ska respekteras. Frankrike har tagit stor hänsyn till detta. Därför anser vi från svensk sida att vi kan stödja också dessa slutsatser.

Anf. 87 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt.

Vi går vidare till punkt 8 om utkast till slutsatser om utveckling av ett lagligt utbud av kulturellt och kreativt innehåll på Internet med mera.

Den frågan behandlas för riksdagens del främst i näringsutskottet som dock inte har behandlat just denna fråga i denna variant, utan den är ny för riksdagens del här i EU-nämnden.

Det finns utkast till slutsatser i den kommenterade dagordningen.

Anf. 88 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Den sista beslutspunkten är en välkommen uppföljning av den diskussion som jag och mina europeiska kolleger hade vid det förra rådsmötet om kreativt innehåll på Internet. I mitt anförande vid rådsmötet då underströk jag också den enorma möjlighet som teknikutvecklingen för med sig för både kreatörer och skapande artister. Jag konstaterade också att detta är ett område där det finns ett tydligt mervärde av en diskussion på europeisk nivå.

I rådsslutsatserna som ordförandeskapet föreslår poängteras behovet av samordning mellan olika aktörer för att utveckla nya lagliga och attraktiva affärsmodeller. Man konstaterar att det behövs mer användarvänliga tekniska skyddssystem för rättshantering, som det heter. Samordning mellan olika aktörer krävs också för att man ska komma till rätta med den omfattande illegala nedladdningen och fildelningen.

Detta följer de synpunkter som Sverige och många andra medlemsstater förde fram vid rådsmötet i våras och ligger också väl i linje med regeringens arbete nationellt.

Ett helhetsgrepp om dessa frågor presenterades av mig och justitieministern i en debattartikel i våras.

Regeringens ståndpunkt i dessa frågor har sedan följts upp bland annat genom intensiva branschsamtal mellan olika aktörer och ett lagförslag som så småningom ska lämnas till riksdagen.

Jag tycker också att det är bra att slutsatserna poängterar betydelsen av olika typer av informationsinitiativ. Artister och kreatörer måste självklart få betalt för sitt arbete. Det är också viktigt att öka förståelsen för hur central upphovsrätten är i detta sammanhang.

Likaså är det självklart att kommissionen ska utveckla arbetet med att samla in och förmedla exempel på olika initiativ på området. Inte minst viktigt är det att sprida exempel på nya legala framgångsrika affärsmodeller och hur medlemsstaterna kan arbeta för att främja den utvecklingen.

Regeringen anser att Sverige kan stödja slutsatserna helt. Det ska också understrykas att detta inte är någon slutpunkt för arbetet. Vi kommer säkert att få många tillfällen att återkomma och diskutera olika aspekter av denna fråga under de kommande åren.

Anf. 89 JOHAN LINANDER (c):

Denna text känns ovanligt balanserad. Det handlar inte bara om jakten på piraterna som det annars ofta gör.

Jag har en konkret fråga. Den allra sista punkten handlar om att främja kompatibilitet och sörja för insyn i de tekniska åtgärderna. Handlar det om regionkodning och så vidare? Man skulle också kunna tolka

det som att det offentliga vill få tillträde till krypteringsnycklar eller liknande.

Jag skulle vilja ha lite förklaringar till vad det betyder.

2008/09:10
14 november

Anf. 90 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Jag ska lämna över ordet till Filippa Arvas Olsson som kan detta. Jag har visserligen innehållet i slutsatserna, men hon har kanske mer detaljerade kunskaper.

Anf. 91 ORDFÖRANDEN:

Vi kan ta Ulf Holms fråga först.

Anf. 92 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Till skillnad från Johan Linander från Centern tycker jag att texten inte är tillräckligt balanserad. Den har fortfarande en slag-sida. Jag misstänker, med historiken i EU-parlamentet och EU-kommissionen, att det handlar mycket om kampen mot fildelning och så vidare.

Jag undrar om regeringen har för avsikt att på mötet försöka tona ned detta. Vi vill fortfarande inte kriminalisera en hel ungdomsgeneration.

Anf. 93 Kansliråd FILIPPA ARVAS OLSSON:

De tekniska skyddsåtgärder som det talas om, och transparens och insyn i dem, är olika typer av kopieringsskydd som finns framför allt i de lagliga affärsmodellerna. Man tycker att det är viktigt att de som köper en produkt vet vad de köper, så att de vet var begränsningarna ligger.

Interoperabiliteten handlar om att olika märken tar fram olika sådana modeller och att man då ska kunna använda dem på olika plattformar och inte vara bunden till just Microsofts och så vidare. Det är detta som det handlar om och egentligen inte om någon annans insyn utan om dig som konsument.

Anf. 94 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Det är inte fråga om att kriminalisera en hel ungdomsgeneration. Vi kan varandras argument väl i detta fall.

Från EU:s sida ser man det också som viktigt att värna upphovsrätten. Det är också en förutsättning för att vi ska nå andra mål som vi har, det vill säga att kulturskapare ska kunna ta betalt för det som de faktiskt skapar och också kunna utnyttja möjligheterna att röra sig mer fritt över europeiska gränser. Om man över huvud taget har en kultur och ett brett skapande måste dessa människor kunna få betalt för sitt arbete.

Frågan är, som sagt, inte ny. Men jag tycker att dessa slutsatser är väl balanserade och i linje med det som vi har tagit beslut om tidigare.

Anf. 95 MARGARETA CEDERFELT (m):

Fru ordförande! Jag blev positivt överraskad när jag läste denna text och också när jag såg regeringens ståndpunkt såtillvida att det som betonas här handlar om att utveckla lagliga punkter.

Såvitt jag kan se här talas det inte så mycket om att jaga fildelare och om det som kallas illegal fildelning, utan det handlar om utvecklandet av legala alternativ.

Jag måste säga att jag finner just den ansatsen positiv. Då har fokus gått över till utvecklandet av användarvänliga alternativ, och det välkomnar jag.

Anf. 96 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Ja, det kunde ha varit värre, så man ska vara positivt överraskad. Så långt kan jag också hålla med. Men det här handlar inte om att vi skulle vara emot systemet med upphovsrätt, där man har rätt till det man har gjort. Det är inte det som det handlar om. Vi i Miljöpartiet tycker också att man ska ha det, men vi tycker att man fortfarande lägger lite för stark betoning på att jaga privatkopierare och så vidare, där man kunde ha lagt ansatsen ännu mer på det positiva hållet och talat om att fixa lagliga nedladdningar. Men detta är kanske snart mer en inrikespolitisk fråga.

Anf. 97 ORDFÖRANDEN:

Ulf Holm kan väl fundera på om han landar med oss eller någon annanstans i sak när vi fattar beslut.

Anf. 98 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s):

Tack för ministerns redogörelse för den här frågan. Jag skulle vilja ställa en fråga som bygger på näringsutskottets ansvarsområde i detta. Det finns både en grönbok och några andra förslag från EU som just nu diskuteras i näringsutskottet och som bygger på upphovsrätt och immaterialrätt.

När det gäller det som ministern redogjorde för här delar jag uppfattningen att det var väl avvägt, men har man harmoniserat? Har ministern haft samtal med Justitiedepartementet och med dem som har ansvar för de här frågorna, så att det här harmoniseras? Det känns så när man hör redovisningen här, men denna viktiga fråga diskuteras från olika utgångspunkter av kultursidan och av oss som pratar om immaterialrätt och upphovsrätt, som vi i näringsutskottet har ansvar för.

Anf. 99 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Det är bra att man har medarbetare som har kollat upp detaljerna. Ja, detta har varit på beredning med Justitiedepartementet, och det finns ett nära samarbete i den här frågan.

Anf. 100 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Jag säger som Socialdemokraterna gjorde i ett tidigare ärende: Jag är så nära en avvikande mening jag kan komma, men jag anmäler ingen sådan.

Anf. 101 ORDFÖRANDEN:

Därmed är väl debatten i den här frågan färdig för i dag. Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende, utan några avvikande meningar. Enligt mina noteringar

finns det nu fyra övriga punkter som berör kulturministern. De är informationsfrågor allihop, men jag vill uppmärksamma nämndens ledamöter på punkt 17 c. Punkterna a–d är väl kulturrelaterade, och när det gäller punkt c har tidigare diskussioner som har förts vid bland annat det informella kulturministermötet i Versailles. I underlaget från regeringen refereras till ett positionspapper som Sverige har varit med på. Det papperet har sänts ut under veckan och finns även på bordet för dem som vill ta en titt på det. Det har alltså kommit ledamöterna till del.

Anf. 102 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Jag vill kort kommentera den övriga punkt som vi har anmält till rådet inför mötet nästa vecka. Det har att göra med en pågående översyn inom kommissionen för att uppdatera det tolkningsmeddelande från 2001 som finns och som handlar om tillämpningen av statsstödsregler för finansieringen av radio och tv i allmänhetens tjänst.

Kommissionen anser att det behövs mer utförliga och tydliga regler, särskilt när det gäller utvecklingen av nya tjänster, för att möta den tekniska och ekonomiska utvecklingen inom radio- och tv-branschen. 20 medlemsstater, däribland Sverige, har i ett gemensamt positionspapper och ett brev till kommissionär Kroes framhållit riskerna med att anta ett alltför detaljerat meddelande. Avsikten med den svenska informationspunkten är alltså att påminna kommissionen om medlemsstaternas ställningstagande. Vi vill också uppmana kommissionen att följa upp de diskussioner som fördes i somras, dels på ordförandeskapskonferensen i Frankrike, dels vid det informella ministerrådsmötet i Versailles i juni.

Anf. 103 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen.

Nu är vi mig veterligen klara med kulturministern för i dag, om det inte är något annat som hon vill dela med oss eller berätta för nämnden.

Anf. 104 Kulturminister LENA ADELSON LILJEROTH (m):

Jag nöjer mig med att önska er en trevlig helg.

Anf. 105 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi detsamma och önskar lycka till på rådet. Vi tackar kulturministern med medarbetare för i dag.

3 § Utbildning, ungdom och kultur (utbildning)
Statssekreterare Amelie von Zweigbergk
Återrapport från ministerrådsmöte den 21–22 maj 2008
Information och samråd inför ministerrådsmöte den 20–21 november 2008

Anf. 106 ORDFÖRANDEN:

Då säger vi välkommen till statssekreterare Amelie von Zweigbergk med medarbetare, som ska behandla utbildningsfrågorna på UUK-rådet. Vi ska börja med en liten tillbakablick, som vi alltid gör, till det senaste ministerrådsmötet där ärendena i fråga behandlades, det vill säga den 21–22 maj. Rapport från det rådsmötet är utsänd. Är det något statssekreteraren vill säga om den är hon välkommen att göra det.

Anf. 107 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIFBERGK :

Hej! Ni har alltså som tidigare fått rapporten från rådsmötet, som ägde rum den 22 maj, så jag ska fatta mig väldigt kort.

På rådsmötet den 22 maj behandlades fyra ärenden – ett beslutsärende och tre slutsatstexter. Det var utkast till beslut om ett europeiskt år för kreativitet och innovation som behandlades och en allmän inriktning som antogs. Förhandlingen med Europaparlamentet är nu klar. Det aktuella året för kreativitet och innovation kommer därför att starta den 1 januari, och Sverige som ordförandeland kommer då att arrangera en konferens på detta ämne, med avslutningskonferens i december nästa år.

Det antogs också tre slutsatstexter på rådsmötet, om flerspråkighet, vuxenutbildning och det europeiska året för kreativitet och innovation. Flera av dessa ämnen återkommer vi till i nästa del av det här mötet.

Anf. 108 ORDFÖRANDEN:

Då tackar vi för informationen från återrapporten och går in på information och samråd inför det kommande rådsmötet i de frågor som gäller utbildning. Ungdomsfrågorna representeras av statssekreterare Hallerby alldeles strax. Statssekreterare von Zweigbergk samråder om punkt 12 och framåt.

Punkt 12 är ett utkast till en resolution om en europeisk strategi för flerspråkighet. Det var alltså denna vi nämnde i samrådet med kulturministern, men beslutet fattas här. Denna fråga var uppe i nämnden den 16 maj, då det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt.

Anf. 109 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIFBERGK:

Slutsatserna är ganska hastigt framtagna av det franska ordförandeskapet. Språkfrågorna är ju, som ni alla vet, en fransk hjärtefråga.

Slutsatserna har sin grund i ett meddelande som kommissionen presenterade den 19 september, med titeln *Flerspråkighet: en tillgång för Europa och ett gemensamt åtagande*. Rådet antog så sent som i maj i år slutsatser på detta tema som jag nämnde inledningsvis i min återrapportering från det föregående mötet.

Syftet med slutsatserna om flerspråkighet är att främja vikten av språkliga färdigheter och av de behov som finns för att förbättra språkkunskaperna och språkens ställning i Europa.

Anf. 110 ORDFÖRANDEN:

Jag vill själv ställa en kort fråga. I punkt 5 i utkastet till resolution står det att man vill "promote EU languages across the world". Nu är ju både engelska och till exempel franska kända världsspråk. Kan statssekreteraren säga någonting om vad det här mer konkret skulle innebära? Är det kanske svenskan som ska spridas?

Anf. 111 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Just på den där punkten finns en reservation från Portugal. Exakt var detta kommer att hamna vet vi inte än, utan den här frågan måste redas ut innan detta kan antas. Från svensk sida har vi ställt oss ganska neutrala till de båda tänkbara textvarianterna. Man skulle kunna leva med båda versionerna.

Anf. 112 ORDFÖRANDEN:

Vad går de ut på då?

Anf. 113 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

I förslaget står det: "The linguistic ties existing between Europe and other regions of the world constitute an added value for the development of economic and cultural relations between the European Union and the rest of the world."

Att säga vad som konkret kommer att komma ut av denna text är jag inte människa att göra. Vi kommer väl att få se det framöver. Det är egentligen ett konstaterande av det faktum att flera språk som talas i Europa också talas på andra ställen i världen och att det är en fördel för EU att vi har dessa språkliga kopplingar till andra delar av världen. Det gäller portugisiska, spanska, franska, tyska i viss mån och naturligtvis engelska.

Mer konkret än så blir det nog inte.

Anf. 114 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 13 om utkast till slutsatser angående yrkesutbildning. Här finns ett utkast utsänt i den kommenterade dagordningen.

Anf. 115 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Det här är Köpenhamnsprocessen i nästa tappning. År 2002 godkände rådet en resolution om främjande av ett närmare europeiskt samarbete i fråga om yrkesutbildningar. Detta samarbete har kallats Köpenhamnsprocessen.

Inom ramen för Köpenhamnsprocessen samarbetar medlemsländerna, framför allt med flera konkreta initiativ som syftar till att främja mobiliteten i Europa och framtagande av viktiga verktyg för öppenhet och erkännande av kunskaper, färdigheter och kompetenser.

Syftet med slutsatserna är att ge riktlinjer för den fortsatta utvecklingen av Köpenhamnsprocessen. Slutsatserna kommer även att utgöra utgångspunkt för ett informellt ministermöte i slutet av november i år. En vidare krets av länder kommer också att delta.

De prioriteringar som finns för den framtida perioden – prioriteringarna kommer alltså i tvåårsperioder – är

1. att realisera verktyg som syftar till att öka mobilitet och förenkla validering och kvalitetssäkring,
2. att förbättra yrkesutbildningssystemens kvalitet och attraktionskraft,
3. att förbättra kopplingarna mellan yrkesutbildningen och arbetsmarknaden och
4. att förstärka reformerna för europeiskt samarbete.

Anf. 116 AGNETA LUNDBERG (s):

Tack för föredragningen! Detta är ju ganska vittomspännande och innehåller ganska många åtaganden. Jag skulle vilja veta vad Sverige speciellt lyfter fram och vad Sverige tänker prioritera i detta. Detta är ju inte småfrågor.

Anf. 117 EVA OLOFSSON (v):

Yrkesutbildningen i Sverige är ju många gånger väldigt könssegregerad. Jag skulle tro att det ser likadant ut i Europa, men de skrivningar som skulle kunna anknyta till detta är väldigt allmänna – man talar om ”alla ungdomar” och ”rättvist” etcetera. Jag skulle vilja fråga: På vilket sätt kan man följa upp och utvärdera dessa satsningar när det gäller flickor och pojkar, kvinnor och män, och hur vill regeringen arbeta med den frågan? Detta lyfts inte fram och synliggörs inte, i alla fall inte i det jag har läst.

Anf. 118 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

När det gäller vad Sverige lyfter fram är arbetet med EQF en sådan sak som vi arbetar hårt på. Även punkt 3 om att förbättra kopplingen mellan yrkesutbildning och arbetsmarknaden är en fråga som vi arbetar mycket med. Det är också en del av den nya yrkeshögskolan som det inom kort kommer en proposition om. Den har sin grund i punkt 3. Men om jag skulle ge ett enda svar på din fråga så är det att EQF är en fråga som Sverige driver.

Sedan var det frågan om den könssegregerade utbildningssidan. Ja, detta är ett problem. Och detta är tyvärr ett problem som bara blir värre. Vi har ju haft en stor nordisk konferens om jämställdhet och utbildning där man just tittade på de siffror som är försämrade, så att säga. Även på utbildningar som tidigare har varit mer könsjämlika när det gäller antalet studenter ser man en ökad polarisering.

Från svensk sida brukar vi väl framhäva att vi är ganska duktiga, att det är lika många av vardera könet som läser vidare. Nu är det till och med långt fler tjejer. Men man kan titta på respektive utbildning. Då ser man att de läser vidare mycket, men tjejer läser sina utbildningar, och killar läser sina.

Det här är en fråga som kommer att återkomma under punkt 15 om program för europeiskt samarbete på utbildningsområdet. Det är en typisk sådan fråga som inte bara handlar om yrkesutbildning, utan det

gäller generellt på utbildningssidan. Vad kan man göra åt att det här gapet mellan pojkar och flickor ökar? Hur gör vi för att vända, så att det snarare minskar? Det gäller både utbildningsresultatet och det köns-segregerade valet av utbildningar. Men jag håller helt med om att det är en viktig fråga.

2008/09:10
14 november

Anf. 119 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende och går vidare till punkt 14 om utkast till resolution angående strategier för livslångt lärande. Den frågan var uppe i nämnden senast den 16 maj då det fanns en majoritet för regeringens ståndpunkt. Underlag och utkast till resolutionen i fråga är utsända i utskick 2.

Anf. 120 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Det här ärendet gäller en resolution om bättre integrering av livslång vägledning i strategierna för livslångt lärande.

Många av de frågor som resolutionen behandlar har uppmärksammats i flera tidigare beslut och andra överenskommelser i rådet. Frankrike har ändå som en egen prioritering velat driva på utvecklingen på området vägledning, bland annat för att stärka informations- och erfarenhetsutbytet mellan medlemsstaterna på området.

Den här resolutionen identifierar ett antal områden som bör prioriteras för att förbättra vägledningen så att den bättre svarar mot medborgarnas önskemål och behov.

Det är då fyra områden. Nr 1 handlar om att förbättra individernas färdigheter när det gäller att inhämta information. Nr 2 handlar om att förbättra tillgången till vägledning. Nr 3 handlar om att förbättra kvaliteten på vägledningen, och nr 4 handlar om att förbättra samarbetet mellan olika aktörer på olika nivåer.

Det är väl en kort sammanfattning av den här resolutionen.

Anf. 121 ORDFÖRANDEN:

Jag finner att vi har majoritet för regeringens ståndpunkt och går vidare till punkt 15 om utkast till slutsatser angående att förbereda ungdomar inför 2000-talet med mera. Den frågan är, trots titeln, ny i nämnden, och utkast till de här slutsatserna finns i utskick 1.

Anf. 122 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Utgångspunkten för de här slutsatserna är de gemensamma problem som de flesta medlemsländer har. Det handlar om avhopp från skolan. Det handlar om skriv- och läskunnighet. Det handlar om ungdomar som inte tar sig genom gymnasieskolan. Det handlar också om att förbättra kunskapsnivåerna hos elever med invandrarbakgrund eller från andra mindre gynnade miljöer.

Den här texten är i mångt och mycket en rekapitulering av vad som finns i andra rekommendationer och slutsatser. I det här ingår till exempel rekommendationen om nyckelkompetenser för livslångt lärande, slutsatserna om effektivitet och lika möjligheter i utbildning och slutsatserna om förbättring av kvalitet i lärarutbildningen.

Det skulle vara mig avlägset att säga hopkok, men det är alltså ett hopklipp av ganska många texter som finns på andra ställen.

Anf. 123 EVA OLOFSSON (v):

Som statssekreteraren sade kommer frågan igen. Vad jag vet jobbar man i EU med jämställdhetsintegrering. För mig innebär det att man synliggör kön i olika ståndpunkter, skrivningar och policyer som man tar fram. Det har man inte gjort, vad jag kan se. Därför vill jag gärna fråga statssekreteraren: Är ni nöjda med de här skrivningarna utifrån ett synsätt om jämställdhetsintegrering? Om statssekreteraren inte är det undrar jag: Vad kommer Sverige att göra för att det ska bli en verklig jämställdhetsintegrering i utbildningsfrågorna?

Anf. 124 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Det här ger ju möjligheter för de olika medlemsländerna i EU att ta upp gemensamma problem och ha en löpande diskussion om de olika frågor som är aktuella.

Vi har alla möjligheter från Sveriges sida att ta upp det här under vårt ordförandeskap till exempel, om vi skulle önska det. Och vi tycker att jämställdhetsfrågorna är viktiga frågor att ta upp. En viktig sådan fråga handlar om utbildningsstatistik, till exempel, att den ska vara uppdelad, så att man kan se, så att man kan synliggöra.

Jag var på en utbildningskonferens i går i Paris som mycket handlade just om kön och könsfrågor på utbildningssidan. Det var väldigt många länder som såg just det här problemet med det ökande gapet mellan pojkar och flickors prestation.

Anf. 125 EVA OLOFSSON (v):

Jag skulle vilja ställa en kort fråga. Här sades det att vi har alla möjligheter. Men kommer regeringen att göra det? Det är väl det, konkret, som är intressant, tycker jag.

Anf. 126 ORDFÖRANDEN:

I den utsträckning det är rådsrelevant går det jättebra att svara på det här. Annars finns det också andra arenor för inrikesdebatten.

Anf. 127 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Jag ber att få återkomma till det, men detta är en mycket intressant fråga som vi redan har lyft upp på nordisk nivå, och det kan man ju tolka som man vill.

Anf. 128 JOHAN LINANDER (c):

Jag får väl säga att jag inte hade läst alltihop innan. Men det handlar om att förbereda ungdomar inför 2000-talet – den rubriken borde man också tänka över. Då är frågan var ungdomarna kommer in i det här. När man läser texten ser man ingenting om att ungdomarna själva är en del av lösningen för att förbättra situationen, utan det handlar bara om vad vi från en väldigt hög nivå ska göra för ungdomarna.

Om man ska nå något lyckat resultat, oavsett vad det gäller, tror jag att man också måste blanda in ungdomarna.

Anf. 129 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Jag föreslår att du tar upp det med Christer Hallerby som kommer sedan, som har att göra just med ungdomspolitik. Det här handlar mer om politikens inriktning kring utbildningspolitiken.

2008/09:10
14 november

Anf. 130 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Jag vänder på bladet och kommer till nr 16 om utkast till slutsatser angående rörlighet för ungdomar. Men det behandlas ändå under utbildning – ja. Det är diskussion och antagande av dessa slutsatser. Underlag är utsänt. Frågan är ny i nämnden.

Anf. 131 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Punkt 16 rör slutsatser om mobilitet för ungdomar. Bakgrunden är att en högnivågrupp som är tillsatt av kommissionsledamoten Figel' har presenterat en rapport med förslag till åtgärder för att öka rörligheten för studenter med flera.

Frankrike har delvis baserat sitt utkast till slutsatser på den rapporten, och slutsatserna syftar till att uppmärksamma behovet av att undanröja hinder för mobilitet och behovet av att se till att utbildningsperioder utomlands erkänns.

När det gäller det som särskilt ska beaktas finns det en 6-punktslista. Punkt 1 handlar om att förbättra möjligheterna till mobilitet för alla. Punkt 2 handlar om att tillhandahålla bättre information om möjligheterna att åka utomlands. Punkt 3 handlar om att förenkla administrativa rutiner och förfaranden. Punkt 4 handlar om att bredda och diversifiera finansieringen för ungdomars rörlighet. Punkt 5 handlar om att tillämpa principerna i den europeiska kvalitetsstadgan för mobilitet. Punkt 6 handlar om att öka kunskapen om ungas mobilitet.

Anf. 132 ORDFÖRANDEN:

Då finner jag att vi har majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Det var den sista beslutspunkten för utbildningsministrarna. Övriga frågor e till och med l är dock också Zweigbergkska, i alla fall enligt mina noteringar. Där är det bara information. Det är inte något som vi ska besluta om och inte heller förbereda beslut om. Då brukar vi nöja oss med att säga att underlaget är utsänt och fråga statssekreteraren, i det här fallet, om det är någonting särskilt hon vill säga om någon av de övriga frågorna.

Anf. 133 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK:

Nej, det är det inte.

Anf. 134 ORDFÖRANDEN:

Sedan brukar vi fråga ledamöterna om det är någon som vill fråga någonting med anledning av någon av de övriga frågorna. Det var det inte.

2008/09:10
14 november

Vi tackar för informationen i dessa frågor och är då, mig veterligen, färdiga med utbildningsfrågorna. Då tackar vi statssekreterare von Zweigbergk så mycket för i dag och önskar trevlig helg.

Anf. 135 ORDFÖRANDEN:

Där har vi statssekreterare Hallerby med medarbetare. Välkomna till nämnden!

Nu ska vi alltså prata om ungdomsfrågor. Jag ska för ordningens skull backa tillbaka en liten smula till ministerrådsmötet i ungdomsfrågor den 21–22 maj. Det har vi diskuterat. Det har ju omnämnts två gånger hittills i dag. Och det är utsänt en rapport från det. Men är det någonting som statssekreterare Hallerby vill säga om det här mötet är han förstås välkommen att göra det.

Anf. 136 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Nej, jag har inga ytterligare kommentarer.

Anf. 137 ORDFÖRANDEN:

Är det någon av ledamöterna som har några särskilda ungdomsfrågor om den återrapporten? Jag finner inte så. Då tackar vi för informationen i den och går tillbaka till information och samråd inför det kommande UUK-rådet i ungdomsfrågorna.

Den första av dessa är punkt 9 om utkast till resolution angående ungdomars hälsa och välbefinnande. De sistnämnda frågorna brukar i Sveriges riksdag hamna i socialutskottet, som också har yttrat sig om vitboken i frågan. Detta gjordes i utlåtande 2007/08:SoU10 som behandlades i kammaren den 20 februari. Då kan ni hitta den, ni som vill göra det.

Det här var uppe i nämnden senast den 16 maj, då det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt utan några som helst avvikande meningar.

Nu förväntas antagande av resolution i frågan. Underlag är utsänt.

Anf. 138 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Det handlar alltså om en resolution om ungas hälsa och välbefinnande. Det är någonting som har uppmärksamats en del i EU-samarbetet på senare år.

En viktig utgångspunkt är att ungas hälsa i EU på det hela taget är tillfredsställande, men man pekar på en del områden där det finns oroande tendenser. Det gäller kostvanor, fysisk aktivitet, alkoholmissbruk, sexuell och psykisk hälsa. Det är områden som vi känner igen också i Sverige.

Huvudbudskapet är att hälsoperspektivet ska integreras i andra politikområden och andra policyer.

Vi vet också från Sverige att skillnaderna i hälsa kan vara relativt stora beroende på var man bor, på kön, på ålder och på andra socioekonomiska faktorer. Därför har Sverige arbetat på att i texten tydliggöra att vi måste skaffa oss bättre kunskaper och titta på skillnader och sådant där. Det finns också med i texterna nu.

Det föreslås också att man ska involvera unga och andra relevanta aktörer i hälsoarbetet för att främja erfarenhetsutbytet.

Det här är då, till sist, en prioriterad fråga även för den svenska regeringen, och vi stöder det franska ordförandeskapets förslag till resolution.

Anf. 139 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Jag tycker på det hela taget att det är ganska bra texter. Men jag noterar vad som står i början av punkt 2 på s. 66 i våra papper och 4 i era. Det står att man ska främja en sund livsstil samt förebyggande åtgärder särskilt vad avser sexuell aktivitet.

Jag tycker faktiskt att det är en lite konstig formulering. Jag hoppas att ni kan försöka få bort sådana konstiga. Det är ett problem. Jag förstår inte heller det där med sexuell och mental hälsa. Jag kan kanske miss-tänka vad det kan vara, men man kan ju börja undra vad de tänker på.

Man kan också kolla på s. 7, där kommissionen uppmanar medlemsstaterna till vad de ska göra. Där tycker jag att det hela är rätt bra formulerat. Men det där med sexuella aktiviteter bör man kunna stryka.

Anf. 140 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Den svenska regeringen planerar inga åtgärder för att förebygga sexuella aktiviteter; det vill jag understryka.

Det här handlar om riskbeteende och att försöka stävja riskbeteende inom de här områdena. Jag måste säga att jag undrade själv hur vi själva hade tänkt när jag läste igenom formuleringen i dag på morgonen, så jag begärde fram den engelska originaltexten. Där står *especially in the context of sexual activity*. Det handlar alltså om att förebygga i det sammanhanget. På det sättet har vi kunnat godta detta. Det är alltså inte riktigt som det ser ut. Jag har blivit utlovad att vi ska se till att få en bättre svensk översättning av detta.

Anf. 141 ORDFÖRANDEN:

Regeringen jämför alltså inte sexuell aktivitet med till exempel narkotikamissbruk.

Anf. 142 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Nej, och inte med alkoholmissbruk och sådant heller – absolut inte!

Anf. 143 ORDFÖRANDEN:

Tack för det klargörandet! Jag finner då sammanfattningsvis att det finns majoritet för regeringens ståndpunkt i detta ärende.

Vi går vidare till punkt 10 om utkast till rekommendation om unga volontärers rörlighet. Frågan var i nämnden den 9 november 2007 då det fanns majoritet för regeringens ståndpunkt. Utkast till rekommendation i frågan är utsänt till nämndens ledamöter i utskick 2.

Anf. 144 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Detta handlar om ett av de övergripande målen för EU-samarbetet på ungdomsområdet. Det är ett av de områden där jag tycker att EU-samarbetet verkligen har rätt stor betydelse.

Det inleddes en diskussion under hösten 2007 för att få fram ytterligare instrument för att främja ungas volontäraktiviteter. Som ordföranden sade togs det upp här i nämnden den 9 november.

Då nämnde vi att vi har en positiv attityd till det här. Flera andra länder ställde sig också positiva. I juli presenterade kommissionen ett förslag till rådsrekommendation för att främja mobiliteten för unga volontärer i Europa. Syftet är att underlätta för de ungdomar som vill göra volontärtjänst i ett annat EU-land och förbättra samarbetsmöjligheterna för organisationer som arrangerar gränsöverskridande volontäraktivitet, alltså volontäraktiviteter i olika länder.

Vi var väldigt kritiska till det första förslaget. Det handlade framför allt om att man inte riktigt såg på de olika sätt som vi i de olika medlemsländerna organiserar den ideella sektorn, ideellt arbete och sådana där saker på. Men efterhand, då processen har gått framåt, har texten blivit bättre och bättre och vi tycker att det franska ordförandeskapet på ett förtjänstfullt sätt nu har kommit fram med en text som är acceptabel också för oss och även för de andra medlemsstater som tidigare har varit emot detta.

Det föreslås olika typer av åtgärder för att underlätta för unga volontärer att göra volontärtjänst i annat EU-land. Det understryks att genomförandet ska vara flexibelt. Vilka åtgärder medlemsstaterna väljer att vidta beror på nationella prioriteringar och nationella budgetsystem. Det som rekommenderas är informationsinsatser och att öka kunskapen om vilka möjligheter som finns, ett ökat erfarenhetsutbyte mellan olika volontärorganisationer och att verka för ett ökat erkännande av det lärande som sker i de här aktiviteterna. Man vill alltså lyfta fram de erfarenheter och kunskaper man får i den här typen av aktiviteter.

Man rekommenderas att uppmuntra organisationer som ordnar volontäraktiviteter och att utveckla metoder för kvalitetssäkring. Man vill se ett samarbete för att skydda unga volontärer och att EU-kommissionen ska upprätta en portal på Internet för frågor som rör unga volontärer. Vi anser att Sverige kan stödja det här förslaget till rådsrekommendation.

Anf. 145 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att vi har majoritet för regeringens ständpunkt.

Vi går nu vidare till punkt 11 om en diskussion om ungdomsfrågor rörande vissa aspekter av åtgärder som har vidtagits på europeisk nivå. Här förväntas en diskussion med utgångspunkt i frågor från ordförandeskapet. Dessa frågor finns utsända till nämndens ledamöter.

Anf. 146 Statssekreterare CHRISTER HALLERBY:

Vi har inbjudits att göra inlägg under ett av tre teman. Det kan handla om ungas rörlighet i EU, strukturerad dialog med unga eller den europeiska ungdomspakten. Vi har valt att låta Ulrika Barklund Larsson, som representerar Sverige på detta möte, göra ett inlägg om den strukturerade dialogen.

Det finns ett beslut och en strukturerad dialog mellan ordförandeskapet och kommissionen inför ministerrådsmötena med ungdomsorganisationer. Dialogen har varit väldigt stel. Jag fick själv möjlighet att delta i ett möte under det franska ordförandeskapet i och med att vi då

var med i trion. Det gick till så att man bjuder in ungdomsorganisationer som får träffa kommissionen och ministrar under en ganska lyxig lunch på en och en halv timme. Då får ungdomsorganisationerna uttrycka synpunkter på de ärenden som kommer upp, och som oftast redan är beslutade om.

Jag tycker inte att det här har varit särskilt bra. Vi har tankar och planer på att försöka ändra lite grann på det inför det svenska ordförandeskapet. Det är det vi tänker ta upp.

Anf. 147 ORDFÖRANDEN:

Jag finner sammanfattningsvis att vi har stöd för regeringens här redovisade upplägg inför fortsatta förhandlingar i denna fråga.

Såvitt jag vet finns det inga särskilda Hallerbyska övriga frågor. Där emot är Hallerby sist kvarvarande regeringsrepresentant under behandlingen av UUK-rådet. Vi har kvar punkt 2 på den blå agendan, nämligen godkännande av A-punktslistan. De diverse A-punkterna godkände vi med Eskil Erlandsson.

Däremot finns det en särskild UUK-lista, och om den ska vi nu fatta beslut. Jag finner där sammanfattningsvis majoritet för regeringens ståndpunkt i dessa ärenden.

Därmed tackar vi Christer Hallerby för i dag och önskar trevlig helg.

Anf. 148 ORDFÖRANDEN:

Vi hälsar statssekreterare Hans Lindblad från Finansdepartementet välkommen. Vi ska börja med att återrapportera från rådsmötet den 17 juli. Sedan ska vi gå in på att behandla budgetfrågorna såsom de ligger framför oss.

Det finns underlag utdelat till ledamöterna i form av overheadbilder med både återrapport från budget-Ekofin i juli och underlag till det som statssekreteraren kommer att säga nu.

Anf. 149 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Tack så mycket! Det är trevlig att vara här igen. Jag har i dag med mig departementsrådet Peter Sandwall, kanslirådet Per Aldskogius och departementssekreterare Anders Bäckstrand.

Jag tänker prata om EU:s årsbudget, men som fru ordförande nämnde här börjar jag med en kort återrapportering från den 17 juli. Ekofin beslutade då om rådets första läsning. Läsningen innebar en minskning av kommissionens förslag. De största neddragningarna gjordes på konkurrenskraft, på sammanhållningspolitiken och på jordbruk. Under rubrik 4 skapade man ett utrymme för utrikespolitiska initiativ. Det var däribland Kosovo och Palestina. Man skapade också marginaler för att hantera oförutsedda händelser.

Jag vill gärna berätta att det var en sak som inte fanns på dagordningen men som diskuterades väldigt mycket och som kommer att ha en del implikationer på vad som händer nu i den andra läsningen, nämligen att många medlemsstater kommenterade EU:s matfacilitet. Det var en utbredd uppfattning bland rådsmedlemmarna att finansieringen ska ske på ett sätt som respekterar den fleråriga budgetramen och inte leder till ökning av medlemsstaternas avgifter. Vi återkommer till detta.

Direkt efter första läsningen följde ett samråd med parlamentet. Där konstaterades – som vanligt, ska jag säga – att vi stod långt ifrån varandra. Men man enades om sex stycken gemensamma deklARATIONER. Det handlade bland annat om en smidig budgetprocess vid mobilisering av solidaritetsfonden, vid mobilisering av globaliseringsfonden och katastrofreserven samt en smidig implementeringsprocess med anledning av det förestående Europaparlamentsvalet.

Anf. 150 ORDFÖRANDEN:

Vi tackar för den informationen.

Nu tar vi fram vår blå lapp. Jag tänkte förfara så att vi tar punkten om eventuellt samrådsmöte med Europaparlamentet först, om det finns något mer att säga om den. Sedan tar vi 2008 för sig, och sambehandlar alltså punkterna 4 och 5 om eventuella ändringar till budgeten 2008. Därefter sambehandlar vi 6, 7 och 8, det vill säga budget 2009. På det viset blir det något slags politisk logik i det här.

Jag frågar först statssekreteraren om det finns något särskilt ytterligare att säga om förberedelse av samrådsmöte med Europaparlamentet, det vill säga punkt 3.

Anf. 151 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Nej, inte just nu. Jag tror att jag måste berätta om hur förslaget till rådets andra läshing ser ut innan vi börjar diskutera hur förhandlingarna går. Vi står ju rätt långt ifrån varandra. Ska vi börja med ändringsbudgetarna? Jag hade tänkt ta det i en annan ordning, men jag finner mig naturligtvis i era önskemål och ska uppfylla dem alldeles strax.

När det gäller ändringsbudget nr 10 har Statistiska centralbyrån på ett fullständigt normalt sätt i sina vanliga femårscykler reviderat den svenska bnp-, bni- och momsstatistiken med mera. Siffrorna för åren bakåt har höjts. Det här leder till att en extra inbetalning på 2,8 miljarder kronor ska göras under december i år. För er som är roade av budgetteknik blir det antagligen så att vi kommer att utnyttja den anslagssparandefacilitet som finns i den svenska budgeten.

Det här drabbar inte bara Sverige utan fler länder. Man betalar in en massa extra pengar under 2008, och märker att oj – det blev pengar över! Men man hinner inte betala tillbaka dem förrän 2009. Vi kommer att få se fram emot ett återflöde på ungefär en halv miljard kronor under 2009 till följd av det här.

Det finns också andra ändringar på utgiftssidan i ändringsbudgeten som netto kommer att innebära en avgiftsminskning för svensk del med 1 ½ miljard. Summa summarum får vi betala 2,8 miljarder innevarande år och får tillbaka ungefär 2 miljarder nästa år. Detta var alltså nr 10.

Nr 11 är en liten sak, nämligen att solidaritetsfonden mobiliserar knappt 8 miljoner euro för att betala ut stöd till Cypern till följd av sommarens torka.

I ändringsskrivelse nr 2 föreslår kommissionen höjningar och minskningar av jordbruksutgifterna under 2009. Netto betyder det emellertid en minskning.

Anf. 152 ORDFÖRANDEN:

Låt oss vänta med den och ta 2008 först – punkterna 4 och 5.

Anf. 153 ULF HOLM (mp):

Fru ordförande! Jag vill ställa en fråga om 2008 och att man i november månad får en ny faktura på 2,8 miljarder. Är inte det en ganska stor summa så där i slutet av ett budgetår? Kan man bara acceptera det hur som helst? Vore det inte naturligare att i så fall låta det gå på 2009 och göra den justeringen?

Anf. 154 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Jag delar din uppfattning att det är fruktansvärt mycket pengar. Jag vet inte vad det finns för möjligheter att periodisera det här över åren. Det är ju till följd av ett normalt förfarande, det måste man också komma ihåg.

Det blir inte några problem för oss att betala, men jag kan hålla med om att det är väldigt mycket pengar i ett väldigt sent skede.

Anf. 155 ULF HOLM (mp):

Jag har bara en kunskapsfråga. Jag har faktiskt inget minne av att vi hade en sådan här fråga uppe förra året vid samma tid. Det kan inte vara ett normalt förfarande att man i oktober–november, i slutet av varje år, räknar om underlaget för hur man ska beräkna budgeten. Det kan inte vara ett normalt förfarande.

Anf. 156 ORDFÖRANDEN:

Jag måste säga att jag instämmer i Ulf Holms verklighetsbeskrivning i den delen. Men det här är förstås spontana minnen.

Anf. 157 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Jag uttryckte mig slarvigt. Det är ett normalt förhållande att Statistiska centralbyrån har en femårscykel i sina generalrevideringar av nationalräkenskaperna. Man måste nog gå tillbaka fem år i tiden för att dra sig till minnes vilka revideringar det var då. Det vet inte jag. Ur den synvinkeln är det normalt att Statistiska centralbyrån gör det här. Det är någonting vi i grunden ska glädjas över, för det visar ju att det har gått bra för Sverige. Men då åker vi på lite mer i EU-avgift.

Anf. 158 ORDFÖRANDEN:

Lite och lite! Då vet vi det. Det är inte så mycket vi kan göra åt det här, men vi ska för ordningens skull fatta beslut om de preliminära förslagen. Jag har inte hört några andra förslag än statssekreterarens. Jag finner att vi ändå har en majoritet för regeringens ståndpunkt i dessa ärenden.

Anf. 159 ULF HOLM (mp):

Ursäkta! Kan man ha avvikande mening? Jag menar, Sverige kan ju inte protestera genom att inte betala in detta. Jag ogillar att det är så här, men jag finner inte att man kan ha avvikande mening i frågan.

Anf. 160 ORDFÖRANDEN:

Ulf Holm är fri att ange avvikande mening gentemot regeringens agerande. Samtidigt vill jag konstatera att jag själv stöder regeringens agerande, inte för att jag tycker att det är kul utan för att jag uppfattar det som nödvändigt och närmast givet. Men visst kan vi ta ställning till detta. Det tycker jag. Det är ju beslutspunkter.

Anf. 161 TORBJÖRN BJÖRLUND (v):

Har det någon praktiskt betydelse? Vi markerar ju alltid mot EU på många olika sätt, men har det någon egentlig betydelse att i det här sammanhanget ange avvikande mening?

Anf. 162 ORDFÖRANDEN:

Det är mest för nämndens protokoll, om inte Vänsterpartiet och Miljöpartiet skulle få majoritet i nämnden. Men det tror jag inte.

Anf. 163 Statssekreterare HANS LINDBLAD:
EU-nämnden bör knappast försöka sig på att revidera bnp-statistiken. Ur den synvinkeln sitter vi nog fast i det här.

Anf. 164 ORDFÖRANDEN:
Givet detta finner jag en majoritet för regeringens standpunkt i dessa ärenden – det gäller ändringsförslagen 10 och 11, det vill säga båda punkterna 4 och 5 – utan att notera några avvikande meningar.

Nu ska vi däremot prata om budget för nästa år, det vill säga punkterna 6, 7 och 8 på rådsagendan och möjligen övrigt som statssekreteraren för fram.

Anf. 165 Statssekreterare HANS LINDBLAD:
Jag kommer att väva in ändringarna när jag pratar om detta.
Förhandlingarna måste ses mot bakgrund av de fleråriga budgetramar som finns, där det finns utgiftstak för varje år. Taket för åtagandanslag för 2009 är 1,05 procent av bni och för betalningarna 0,96 procent av bni.

Om vi tittar på parlamentets första läsning ser vi att man där föreslår ökningsar av betalningarna och åtagandena. Det är framför allt när det gäller sammanhållningspolitiken, jordbrukspolitiken och konkurrenskraften som man vill höja.

Man vill också höja taket under rubrik 4.

Matfaciliteten vill parlamentet finansiera genom att utnyttja flexibilitetsinstrumentet och katastrofreserven. Här ligger den stora knepigheten, för man vill också revidera det institutionella avtal som reglerar den fleråriga budgetramen. Parlamentets förslag är att höja åtagandena till just 1,05 procent, vilket är taket, och betalningarna till just 0,96 procent, vilket är taket. Sedan vill man alltså höja taken.

Om parlamentets förslag skulle accepteras får vi en höjning av den svenska EU-avgiften med uppskattningsvis 2 miljarder kronor jämfört med budgetpropositionen.

Rådets andra läsning innebär att vi befinner oss i en situation där vi har en kompromiss i budgetkommittén och Coreper som i mångt och mycket betyder att man återgår till den första läsningen. Man sänker åtagandena något och betalningarna något, ungefär 1 miljard euro. Det är på grund av de minskade jordbruksutgifterna. Det hänger ihop med en av ändringsbudgetarna.

Knepigheten som är utestående är just matfacilitetsfrågan. Där har rådet valt att i avvaktan på en överenskommelse gå tillbaka till den första läsningen.

Den kompromiss som ligger i Coreper innebär en minskning av den svenska EU-avgiften med drygt 700 miljoner kronor. Det ska då ställas mot de 2 miljarder i ökning som annars skulle ha blivit fallet.

Kompromissen innebär att man plockar ned betalningarna och åtagandena något till följd av lägre jordbruksutgifter. På väldigt många områden går man tillbaka till den första läsningen. Jag tänkte därför mest kommentera ändringarna i förhållande till detta. Det är jordbruksutgifterna i ändringsskrivelse nr 2 som dras ned med 1,1–1,3 miljarder euro.

Rådet accepterar förvisso en återgång under rubriken 4 till den första läsningen. Men det finns en ändringsskrivelse som innebär ökade medel

till Kosovo och Palestina. Det hade rådet till en betydande del redan skuggat in i sin första läsning så den kompromiss som finns nu innebär vissa ökningsar. Men hänsyn har tagits till en hel del.

Då har vi gått igenom de flesta av de dagordningspunkterna.

Det finns en ändringsskrivelse nr 3, punkten 7 på nämndens dagordning, som innebär att det inrättas en oberoende så kallad reflexionsgrupp som har i uppdrag att identifiera framtida utmaningar.

Under dagordningspunkt nr 8 ska Ekofin fatta beslut om rådets andra läsning. Det kommer man förhoppningsvis att göra i linje med vad Coreper har kommit överens om. Sedan ska man börja förhandla med parlamentet.

På den sista overheadbilden finns våra ståndpunkter. Vår utgångspunkt är att vi ska fortsätta med den budgetrestriktiva linje som vi och den förra regeringen har drivit och som har en bred uppslutning här i riksdagen. Visst vill vi begränsa ökningarna av betalningarna, och vi vill att man ska respektera de fleråriga budgetramarna. Vi ska ha marginaler för oförutsedda utgifter, och vi vill begränsa utnyttjandet av flexibiliteten och katastrofreserven.

Sedan tycker jag, och det sade jag också i somras, att kompromissutrymmet i förhållande till parlamentet är ovanligt litet i de här tiderna av finansiell oro. Det finns många goda skäl för många länder att hålla hårt och ordentligt i sina finanser. Det tycker jag också gäller på EU-nivå. Det är någonting som jag gärna vill skicka med som ett inlägg nästa torsdag.

Som vi ser det är den kompromiss som ligger på bordet i dag från Coreper och budgetkommittén någonting som vi kan acceptera. I mycket av förlikningsdiskussionen med parlamentet gäller det att försvara det här.

Matfaciliteten blir en knepighet. Hur vi ska förhålla oss till den blir helt avgörande för hur restriktiv budgeten i övrigt blir. Det man vill göra med matfaciliteten är nämligen att revidera perspektivet, och det kräver enhällighet. Det går alltså att blockera, och det går att sälja rätt så dyrt. Vi ska försöka sälja det smart och i en budgetrestriktiv riktning. I annat fall får man kanske avstå från att komma överens. Det viktiga är i slutändan att vi får låga avgifter och låg belastning på de svenska skattebetalarna.

Då tror jag att jag har gått igenom det mesta.

Anf. 166 ORDFÖRANDEN:

Tack för en bra helhetsredogörelse! Jag ska också plocka upp sommarbollen i den meningen att jag för protokollets skull ska säga att finansutskottet behandlade förslaget till budget inför den första läsningen. Riksdagen har alltså haft sakbehandling i berört fackutskott också, förutom de olika gånger detta har varit uppe i nämnden.

Jag kan också för en så gott som enig riksdag instämma i det statssekreteraren påpekar om budgetrestriktivitet. Det är ju en ganska allsvensk linje i de här sammanhangen som säkert förtjänar att inskräpas. Det kan jag plocka upp direkt och säga att för det har statssekreteraren helhjärtat och explicit stöd.

2008/09:10
14 november

Anf. 167 ULF HOLM (mp):

Det kan vara okunnigt, men vad innebär matfaciliteten som du nämner så många gånger? Vad innebär den konkret? Jag har faktiskt inte förstått det, och det går inte att utläsa av handlingarna heller. Vi ska tydligen vara emot den i alla fall, har jag förstått. Det är ju bra.

Sedan står det i papperen att vi ska begränsa utnyttjandet av katastrofreserven. Hur har den svenska regeringen tänkt agera för att förhindra katastrofer? Jag tycker att det är en märklig formulering. Det är klart att vi hoppas att det blir så lite som möjligt, men vi kan liksom inte begränsa naturkatastrofer. Det är väl ofta till det man har utnyttjat katastroffonden, om det är den som menas. Vi hade ett ärende uppe tidigare då vi bland annat gav pengar på grund av torkan. Eller är det en annan katastrofreserv som avses i detta sammanhang?

Oavsett svaren kommer jag att vidhålla min avvikande mening eftersom det handlar om hela budgetförslaget. Men jag hoppas att jag kan få svar på mina frågor i alla fall.

Anf. 168 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Vi är inte emot matfaciliteten. Vi är emot att man ska betala genom att bryta upp det fleråriga budgetperspektivet och höja taken.

Jag ska berätta. Det här är en livsmedelsfacilitet som är till för att dämpa och hindra de negativa effekterna för utvecklingsländerna till följd av prishöjningar på livsmedel. Kommissionen föreslår en tillfällig facilitet som handlar om att stödja jordbruket i utvecklingsländerna och att snabbt mildra de negativa effekterna av högre livsmedelspriser för de allra fattigaste.

Kommissionen har beräknat att det här kommer att kosta ungefär 1,8 miljarder euro under en tvåårsperiod. De befintliga instrumenten skulle kunna finansiera ungefär 800 miljoner av de 1,8 miljarderna. Alltså är det 1 miljard euro, 10 miljarder svenska kronor, kvar.

Då föreslogs att man skulle utnyttja marginalen under rubrik 2. Men det är helt fel plats ansåg rådet som snabbt förkastade det finansieringsförslaget.

Sedan har ordförandena kommit fram med ett alternativt finansieringsförslag som inte räcker till. Den sista byggstenen är att man måste revidera utgiftstaket i katastrofbiståndsreserven. Det är liksom en takrevidering. Det är den som strider mot det interinstitutionella avtal som man har slutit.

Ordförandena har i budgetkommittén varit tydliga med att de tror att man måste revidera taket för att få en överenskommelse med parlamentet. Parlamentet vill nämligen väldigt gärna göra den här takrevideringen och gärna bryta upp perspektivet, men det vill inte vi. Det krävs som sagt en enhällighet för att revidera det här taket. Det finns ett fåtal länder som har sagt att de är för och kan tänka sig att revidera taket, men det är många fler som kan tänka sig att göra det i en slutlösning.

För vår del tycker jag att det krävs att vi får väldigt bra betalt i form av budgetrestriktivitet för att gå med på en sådan sak om det är det sista vi gör för att lyckas sluta en uppgörelse om budgeten 2009.

Jag har egentligen ingen fråga, utan jag vill bara säga att vi, liksom mp, vidhåller vår avvikande mening.

Anf. 170 ORDFÖRANDEN:

Vi noterar det, och det var även avvikande mening från mp.

Sedan har jag själv två frågor. Den ena gäller att jag är politiskt bekymrad över Europaparlamentets attityd i budgetfrågor generellt. Det hör jag att statssekreteraren också är. Varje gång vi behandlar budgetfrågor är parlamentet uppenbart dyrare i drift. Tidigare i dag under jordbruksrådsbehandlingen hade vi ett ärende där Europaparlamentet är uppe på mer än fem gånger så mycket som rådet i utgifter, och det verkar öka. Ansvarstagandet verkar vara väldigt litet. Jag ska inte begära att statssekreteraren ska ändra på det här just nu. Men vad kan man göra åt det? Hur tror statssekreteraren att det här påverkas med tanke på att det är Europaparlamentsval snart? Kan det leda till att det blir mer möjligt att förhandla i rimlig riktning med Europaparlamentet? Eller finns det tvärtom en risk att det spårar ur ännu mer när det ska avges vallöften och sådant? Jag är bara allmänt bekymrad och vill höra en kommentar från en expert i frågan.

Sedan har jag en helt annan fråga, och den gäller mat och knark. Vi var några stycken som träffade kommissionen i går. Bland annat var Thomas Bodström med. Då kom frågan upp om hur vi agerar när vi ger jordbruksstöd till fattiga länder som för sin överlevnad är helt beroende av att odla och exportera knark. EU är nämligen rätt betjänt av att ge hjälp för att bygga upp stöd till andra grödor och naturligtvis fungerande rättsstat och mycket annat. Det här kan inte lösas rakt av inom Ekofin-budget på ett möte. Men har Ekofin-budget några värderingar och åsikter om hur det här jordbruksstödet till de fattiga länderna är uppbyggt och riktat? Det är mycket viktigt att det går till hälsosamma och nyttiga grödor. Det är det första, men finns det en annan aspekt för att bli fri från knarkodling där det finns mycket sådant?

Anf. 171 PEDER WACHTMEISTER (m):

Jag har inte lika djupgående frågor, men jag håller med fru ordförande om att Europaparlamentets ambitioner är väldigt höga. När man gav dem mer ansvar när det gäller budgetarbetet trodde man väl att de skulle vara lite mer restriktiva, men det har inte visat sig vara så. Som tröst kan man alltid komma ihåg att det inte var så länge sedan vi talade om 1,21 av bni eller 1,27, och i dag är vi nere på 0,88. Vi ser att det går åt rätt håll i alla fall.

Anf. 172 Statssekreterare HANS LINDBLAD:

Vi kan enas om att parlamentet är dyrt i drift, men jag har väldigt svårt att göra en bedömning av risken för att det spårar ur därför att det är nära till valet. Jag har inget snabbt svar på hur man disciplinerar Europaparlamentet.

Jag hade inte förberett mig på den andra frågan om mat och knark. Det är nog jordbruksministern som måste svara på frågan om vilka grödor det är som de här faciliteterna riktar sig till. Den svenska regeringen är nog inte så sugen på att subventionera knarkodling, utan vi vill natur-

2008/09:10
14 november

---

ligtvis gärna bli av med det. Jordbruksministern måste svara på de frågorna. Jag blir svaret skyldig.

Anf. 173 ORDFÖRANDEN:

Det var en ren chansning från min sida. Jag är medveten om att det nog inte ligger mitt på bordet på Ekofin-budget.

Jag finner sammanfattningsvis att det finns en majoritet för regeringens ståndpunkt i dessa ärenden, det vill säga punkterna 6, 7 och 8 på rådsagendan. Vi noterar avvikande meningar från v och mp.

Kvar på Ekofin-budget-agendan finns bara övriga frågor. Det finns inga sådana anmällda. Då är vi färdiga med statssekreteraren för i dag.

Vi tackar så mycket och önskar trevlig helg och lycka till på rådet.

1 § Jordbruk och fiske.....	1
Anf. 1 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 2 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	1
Anf. 3 ORDFÖRANDEN.....	1
Anf. 4 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	1
Anf. 5 CARINA OHLSSON (s).....	3
Anf. 6 SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	3
Anf. 7 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	3
Anf. 8 JACOB JOHNSON (v)	4
Anf. 9 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	4
Anf. 10 ERIK A ERIKSSON (c).....	4
Anf. 11 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	5
Anf. 12 CHRISTINA AXELSSON (s).....	6
Anf. 13 TINA EHN (mp)	6
Anf. 14 ERIK A ERIKSSON (c).....	7
Anf. 15 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	7
Anf. 16 ORDFÖRANDEN.....	7
Anf. 17 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	8
Anf. 18 CARINA OHLSSON (s).....	8
Anf. 19 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	9
Anf. 20 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	9
Anf. 21 ORDFÖRANDEN.....	10
Anf. 22 BENGT-ANDERS JOHANSSON (m)	10
Anf. 23 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	10
Anf. 24 LARS TYSKLIND (fp).....	10
Anf. 25 JACOB JOHNSON (v)	10
Anf. 26 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	10
Anf. 27 TINA EHN (mp)	11
Anf. 28 CARINA OHLSSON (s).....	11
Anf. 29 ERIK A ERIKSSON (c).....	11
Anf. 30 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	12
Anf. 31 ORDFÖRANDEN.....	12
Anf. 32 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	12
Anf. 33 JACOB JOHNSON (v)	13
Anf. 34 TINA EHN (mp)	13
Anf. 35 CARINA OHLSSON (s).....	13
Anf. 36 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	13
Anf. 37 CHRISTINA AXELSSON (s).....	13
Anf. 38 LARS TYSKLIND (fp).....	14
Anf. 39 SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	14
Anf. 40 TINA EHN (mp)	14
Anf. 41 CHRISTINA AXELSSON (s).....	14
Anf. 42 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	15
Anf. 43 ORDFÖRANDEN.....	15
Anf. 44 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	15
Anf. 45 ORDFÖRANDEN.....	16
Anf. 46 Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	16
Anf. 47 JACOB JOHNSON (v)	16
Anf. 48 ORDFÖRANDEN.....	16

Anf. 49	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	16
Anf. 50	LARS TYSKLIND (fp)	16
Anf. 51	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	16
Anf. 52	SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	16
Anf. 53	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	16
Anf. 54	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 55	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	17
Anf. 56	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 57	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	17
Anf. 58	ORDFÖRANDEN	17
Anf. 59	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	17
Anf. 60	TINA EHN (mp)	18
Anf. 61	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	18
Anf. 62	ORDFÖRANDEN	18
Anf. 63	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	18
Anf. 64	SVEN GUNNAR PERSSON (kd)	19
Anf. 65	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	19
Anf. 66	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 67	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	20
Anf. 68	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 69	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	20
Anf. 70	ORDFÖRANDEN	20
Anf. 71	Jordbruksminister ESKIL ERLANDSSON (c)	21
Anf. 72	ORDFÖRANDEN	21
2 §	Utbildning, ungdom och kultur (kultur)	22
Anf. 73	ORDFÖRANDEN	22
Anf. 74	Kulturminister LENA ADELSON	
	LILJEROTH (m)	22
Anf. 75	ORDFÖRANDEN	23
Anf. 76	Kulturminister LENA ADELSON	
	LILJEROTH (m)	23
Anf. 77	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 78	Kulturminister LENA ADELSON	
	LILJEROTH (m)	24
Anf. 79	ORDFÖRANDEN	24
Anf. 80	Kulturminister LENA ADELSON	
	LILJEROTH (m)	24
Anf. 81	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 82	Kulturminister LENA ADELSON	
	LILJEROTH (m)	25
Anf. 83	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 84	Kulturminister LENA ADELSON	
	LILJEROTH (m)	25
Anf. 85	ORDFÖRANDEN	25
Anf. 86	Kulturminister LENA ADELSON	
	LILJEROTH (m)	25
Anf. 87	ORDFÖRANDEN	26
Anf. 88	Kulturminister LENA ADELSON	
	LILJEROTH (m)	26
Anf. 89	JOHAN LINANDER (c)	27

Anf. 90 Kulturminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (m)	27
Anf. 91 ORDFÖRANDEN	27
Anf. 92 ULF HOLM (mp)	27
Anf. 93 Departementssekreterare FILIPPA ARVAS OLSSON	27
Anf. 94 Kulturminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (m)	27
Anf. 95 MARGARETA CEDERFELT (m)	28
Anf. 96 ULF HOLM (mp)	28
Anf. 97 ORDFÖRANDEN	28
Anf. 98 CARINA ADOLFSSON ELGESTAM (s)	28
Anf. 99 Kulturminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (m)	29
Anf. 100 ULF HOLM (mp)	29
Anf. 101 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 102 Kulturminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (m)	29
Anf. 103 ORDFÖRANDEN	29
Anf. 104 Kulturminister LENA ADELSON	
LILJEROTH (m)	30
Anf. 105 ORDFÖRANDEN	30
3 § Utbildning, ungdom och kultur (utbildning)	31
Anf. 106 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 107 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	31
Anf. 108 ORDFÖRANDEN	31
Anf. 109 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	31
Anf. 110 ORDFÖRANDEN	32
Anf. 111 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	32
Anf. 112 ORDFÖRANDEN	32
Anf. 113 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	32
Anf. 114 ORDFÖRANDEN	32
Anf. 115 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	32
Anf. 116 AGNETA LUNDBERG (s)	33
Anf. 117 EVA OLOFSSON (v)	33
Anf. 118 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	33
Anf. 119 ORDFÖRANDEN	34
Anf. 120 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	34
Anf. 121 ORDFÖRANDEN	34
Anf. 122 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	34
Anf. 123 EVA OLOFSSON (v)	35
Anf. 124 Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	35

Anf. 125	EVA OLOFSSON (v)	35
Anf. 126	ORDFÖRANDEN	35
Anf. 127	Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	35
Anf. 128	JOHAN LINANDER (c)	35
Anf. 129	Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	36
Anf. 130	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 131	Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	36
Anf. 132	ORDFÖRANDEN	36
Anf. 133	Statssekreterare AMELIE VON ZWEIGBERGK	36
Anf. 134	ORDFÖRANDEN	37
4 §	Utbildning, ungdom och kultur (ungdom)	38
Anf. 135	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 136	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	38
Anf. 137	ORDFÖRANDEN	38
Anf. 138	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	38
Anf. 139	ULF HOLM (mp)	39
Anf. 140	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	39
Anf. 141	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 142	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	39
Anf. 143	ORDFÖRANDEN	39
Anf. 144	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	40
Anf. 145	ORDFÖRANDEN	40
Anf. 146	Statssekreterare CHRISTER HALLERBY	40
Anf. 147	ORDFÖRANDEN	41
5 §	Ekofin–budget	42
Anf. 148	ORDFÖRANDEN	42
Anf. 149	Statssekreterare HANS LINDBLAD	42
Anf. 150	ORDFÖRANDEN	42
Anf. 151	Statssekreterare HANS LINDBLAD	43
Anf. 152	ORDFÖRANDEN	43
Anf. 153	ULF HOLM (mp)	43
Anf. 154	Statssekreterare HANS LINDBLAD	44
Anf. 155	ULF HOLM (mp)	44
Anf. 156	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 157	Statssekreterare HANS LINDBLAD	44
Anf. 158	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 159	ULF HOLM (mp)	44
Anf. 160	ORDFÖRANDEN	44
Anf. 161	TORBJÖRN BJÖRLUND (v)	45
Anf. 162	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 163	Statssekreterare HANS LINDBLAD	45
Anf. 164	ORDFÖRANDEN	45
Anf. 165	Statssekreterare HANS LINDBLAD	45
Anf. 166	ORDFÖRANDEN	46
Anf. 167	ULF HOLM (mp)	47
Anf. 168	Statssekreterare HANS LINDBLAD	47
Anf. 169	EVA OLOFSSON (v)	48

Anf. 170 ORDFÖRANDEN.....	48	2008/09:10
Anf. 171 PEDER WACHTMEISTER (m).....	48	14 november
Anf. 172 Statssekreterare HANS LINDBLAD.....	49	
Anf. 173 ORDFÖRANDEN.....	49	